

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

udgivne af Frederik Christensen (Pseud.).

Høvlspaaner : Amalia, den hvide Due og
Dampskibet m. fl. : Smaafortællinger

Kjøbenhavn : trykt i L. J. Jacobsens Bogtrykkeri,
1832

71 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

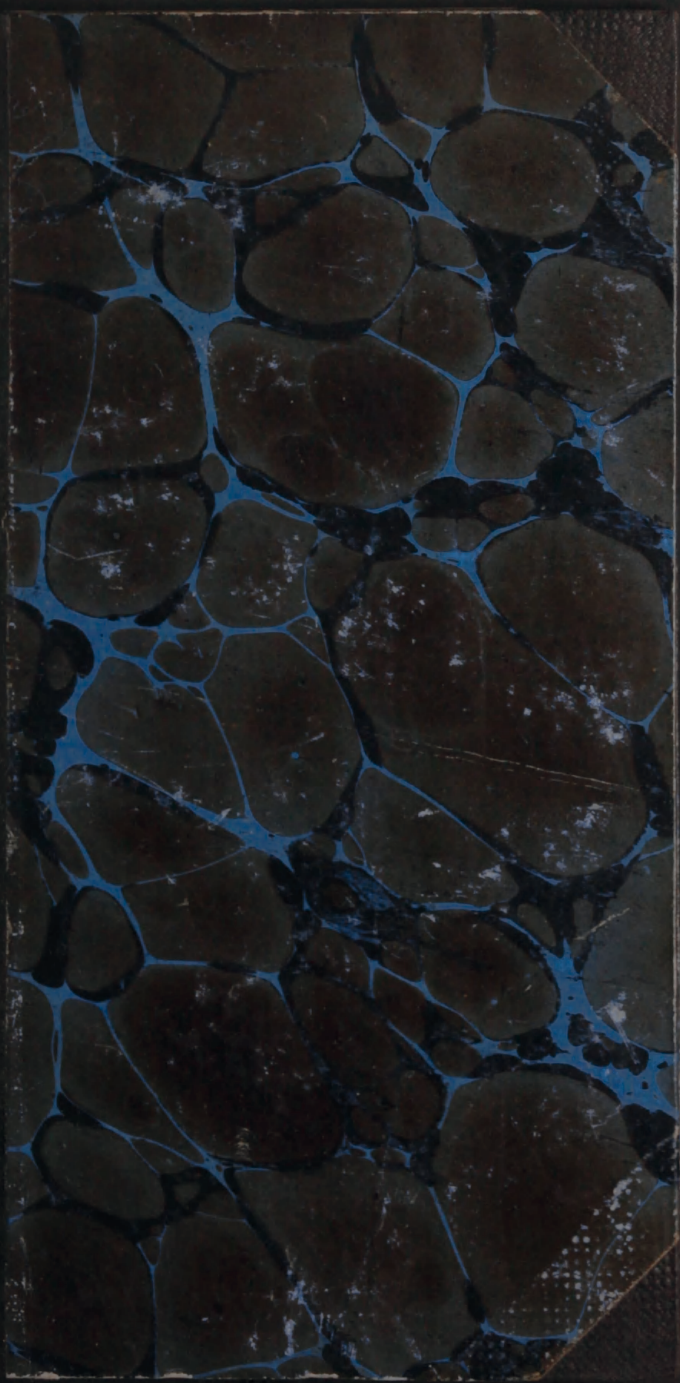

Christensen.

Grofsaaner.

1832.

57.-26.

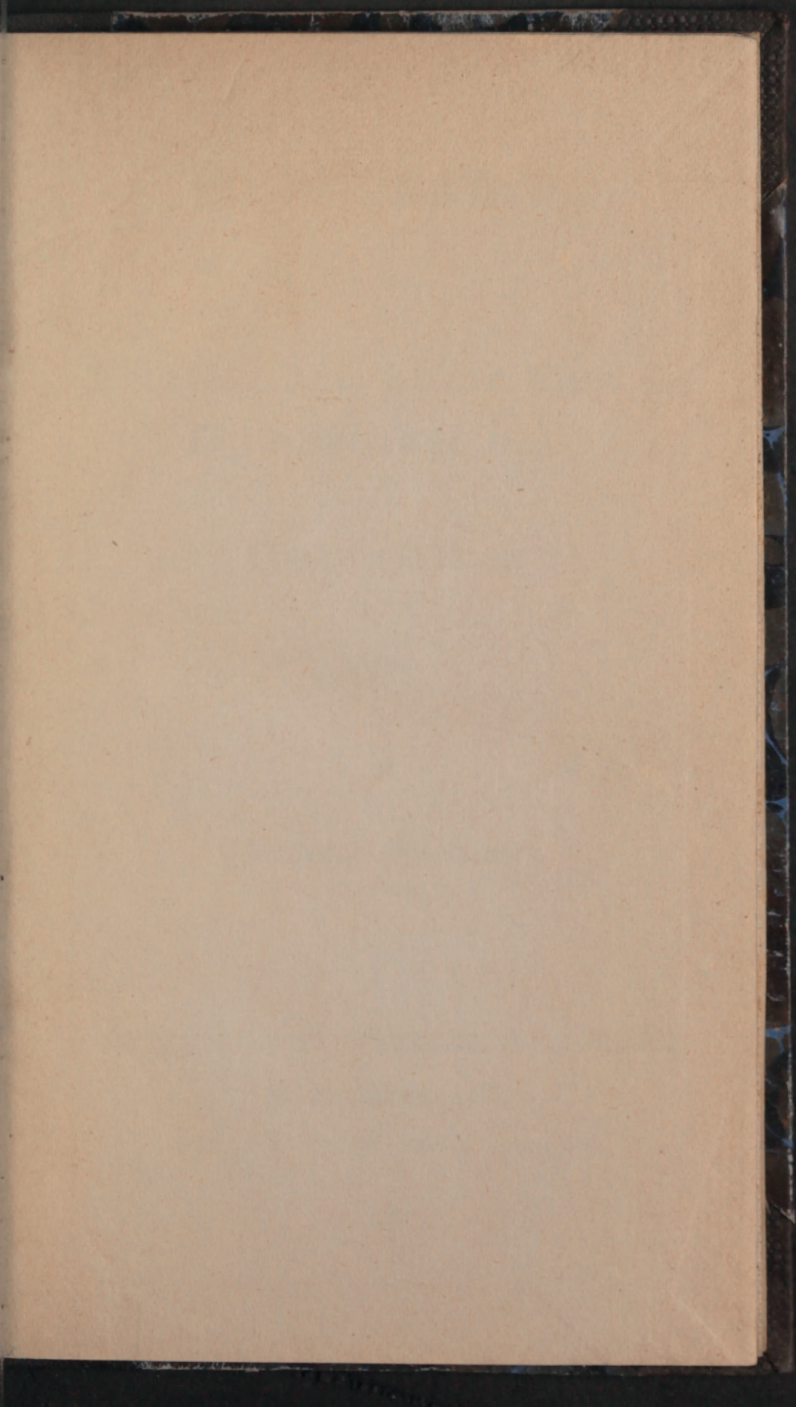
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 00843 X

+Rex

Hövlspaaner.

Amalia, den hvide Due og
Dampskibet m. fl.

Smaaafortællinger

udgivne

af

Frederik Christensen

Stud. theol.

Kjöbenhavn 1832.

Trykt i L. J. Jacobsens Bogtrykkeri.

De i dette lidet Skrivt optagne Fortællinger have vel
forhen været læste paa Dansk, men adspredte i Tidskrivter
og mange Gange afbrudte. Udgiveren troer derfor, at de
samlede ville læses med Behag.

Indhold.

~~~~~

	Side
1. Det rædsomme Malerie i en vild Bjergegn i Steiermark	I
2. Den overordentlige Duel	20
3. Den stakkels Kot	24
4. Hæslig mod Alle; fortrolig mod Gaa . .	25
5. Høvlspaaner. Af Weissfog	31
6. Amalie; eller Hvo blev den Lykkeligste . .	38
7. Den hvide Due	53
8. Dampskibet	59

Index

—

187

1. The first part of the book is devoted to a general

2. Introduction to the subject of the book.

3. The second part of the book is devoted to a general

4. Introduction to the subject of the book.

5. The third part of the book is devoted to a general

6. Introduction to the subject of the book.

7. The fourth part of the book is devoted to a general

8. Introduction to the subject of the book.

9. The fifth part of the book is devoted to a general

—

I.

Det rædsomme Malerie i en vild Bjerg- egn i Stejermærk.

~~~~~

En ung tydsk Adelsmand, der fik en Forretnings-
rejse til de franske Nederlande, tiltraadte Rejsen
med en overvættets Hengivenhed for Malerkunsten,
og haabede nu i de derværende herlige Kirker at
finde en rig Nydelse, ved Beskuelsen af Mester-
værkerne fra Maleriet's glimrende Periode. Den
da udbrudte franske Revolution nærmede sig stedse
mere og mere de flanderske Grændser, og syntes
at ville snart forjage vor Rejsende herfra. Han
havde gjerne strax udført sin Yndlingsplan, nem-
lig at gaae gjennem Rhinegnene til Schweiz, og
derfra til Italien; men et Anliggende, som havde
en afgjørende Indflydelse paa hans Fremtids Lyk-
ke, holdt ham endnu i nogen Tid i Brüssel.
Omsider fik han ogsaa denne Forretning bragt
til Ende, og nu forkyndte han med Glæde, i en
liden Kreds af Venner, at hans Afrejse var be-

stemt til næste Dag. „Saa skøn den Vej end er, som De allerede har i deres Rejseplan, sagde en af hans Venner, saa vilde jeg dog raade dem, at gjøre en liden Omvej til det af dem forhadte Frankrig, for der at vinde en herlig Kunstnydelse; og ifald de bestemme dem dertil, vil det være mig en Fornøjelse at være dem til Tjeneste dermed.“ — Forklar mig det noget tydeligere, svarede Tydskeren. —

„I den lille Bye Chaumont, i Departementet la haute Marne i det nordlige Frankrig, er en gammel seeværdig Kirke, kaldet St. Blaise; og i samme er en Række af de sjelfuldeste herligste Malerier, som nogensinde ere komne fra den udødelige Andreas del Sartos Pensel.

Andreas del Sarto? — faldt Tydskeren ham med Henrykkelse i Talen; — den aandfulde Andreas? min erklærede Vndling! D; jeg besværges dem, tilfredsstil min Nysgjerrighed!

De meest ophøjede af hans Aandsværker, vedblev hin, ere: en hellig Jacob af Compostella i Legemstørrelse og Pillegrimsdragt. Han synes at ville træde ud af Maleriet. Penselens højeste Kraft, Farvernes henrykkende Harmonie forener sig med den fineste Opfindelse, og den skønneste Udførelse. Uforlignelig er den Sammensmeltning af Bemod, Alvor og Omhed i Pillegrimmens Træt, og jeg har aldrig kunnet betragte dette Malerie uden Andagt, og et rørt Hjertes Taarer. Endnu efter saa mange Aar spæver Erindringen levende for mig.“

Det yndigste af hans Malerier er derimod en qvindelig Figur, ligeledes i Legemstørrelse. Hos hende er alt hvad den meest blomstrende Ungdomsnynde, de ædleste Former, og den meest fortryllende Skjønhed kan fremvise. Jeg tager ikke noget Djeblit i Betænkning at give dette Fortrin for samme Mesters berømte Malerie, la Charité,

som nu er i Basel. Hint skal i øvrigt være et Portrait af en tydsk Grevinde og være skjenket af hende til Kirken. Skade, at det vanzires ved et fromt Sværmerie.

„Hvorledes forstaaer jeg det? spurgte den unge Tydsker.“

Grevinden er nemlig forestillet med et bredt Jernhalsbaand, og svære Lænker paa Hænder og Fødder. Sandsynligen er det en from Mafferade i den Tids Aand, og dette er saa meget sandsynligere, da hun skal være død i et derværende Kloster, som en bodsærdig Synderinde. Nogle andre Malerier, en hellig Hieronymus, en hellig Sebastian som Martyr, Marias Himmelfart, og den hellige Catharinas Lidelser ere ikke mindre herlige Arbejder af denne store Mester.“

Man fik nu Postkorter frem, for at optegne Stationerne for vor unge rejsende Tydsker, som snart bestemte sig til at rejse derhen, for at beskue sin Yndlings Mesterstykker. Han fik Breve med til en retscaffen Familie, og det var den Rejsende til en ikke liden Trøst, da han erfoer af de offentlige Blade, at man i Chaumont atter havde omhugget et Frihedstræ.

Nu tiltraadte han næste Morgen Rejsen, forsynet med de behørigte Papirer.

Han naaede snart Rejsens Maal. Han levede i den lille Bye meget ensomt, men ved de Anbefalinger, han medbragte, til et meget anseeligt Huus, og ved sit Guld, som han ikke behøvede at tage saa sparsomt til, var han bleven baade anseet, og sikker. I den gamle Præst til St. Blaise fandt han gandske den Mand, han behøvede, Ved ham blev det mueligt, uforstyrret den hele Dag fra Morgen til Aften at studere de herlige Malerier. Den hellige Pillegrim af Compostella blev hans Yndling; jo længer han betragtede dette fortreffelige Stykke, jo mere voxede hans

Udforsøgt for den ophøjede Mester, og der forløb nogle Maanedes førend han vovede at tage Copie af det Malerie. Det Malerie med Bænker var ikke i Kirken selv, men i en Sidehvelving af Sacristiet, og det tildrog sig ikke mindre hans Opmærksomhed. Han stod ofte med Uengstlighed, og tillige med dunkel Gysen for denne overmaade henrykkende boddærdige Synderinde.

Saaledes sysselsat fra Morgen til Aften erfarede han kun lidet eller intet af hvad der foregik omkring ham. — Men snart fik Letsindighed og Tøjleløshed Borgerne i Chaumont revet hen i Revolutions Ideernes stridende Strøm, og fik dem til at tage Deel i det ulyksalige Friheds Sværmerie; vor Maler pakkede nu sine Copier sammen, og sendte dem forud til Basel, hvorhen han havde besluttet at følge efter om faa Dage.

Mismodig over at være bleven forstyrret i sine fredelige Syssler, gik han en skøn Sommerdag igjennem Gaderne, da hans Værts Søn sprang ham i Møde. „Kom, Kom, kjære Maler! see hisset føre de naragtige Republikaner Sandhedens Gudinde i en prægtig Procession til Kirken St. Blaise. Alteret er allerede nedrevet. Man har solgt det gyldne Tabernakel, hvor det hellige Sacramente stod, til Jøden Smul; og i dets Sted er Sandhedens Statue bestilt; men den er ikke færdig endnu; i Dag skal Sandhedens Gudinde forrestilles af en levende Person, en overmaade skøn Pige, en Landsmandinde af Dem. D! kom, kom! for at besee dette skønne Optrin.“

Maleren vilde næppe troe sine egne Dine. Som drømmende lod han sig trække frem af den muntre raske Ungling; men den rasende Larm af Janitscharmusiken, det uophørlige Brøl: „Leve Friheden“ — „Hylde til Friheden,“ bragte ham snart til sig selv igjen. Nu kom det brogede, underlige udsmykkede Tog igjennem Hovedgaden.

Den laveste Pøbel dansede omkring et forgyldt Postament, som blev baaret af otte Mænd med røde Frihedshuer. Paa samme stod en qvindelig Figur, besløret fra Tæse til Fødder. Saa skrækelige end disse Udbrud af ynkelig Landsforvirring var for den unge ædle Kunstner, fulgte han dog Toget til Kirken, da han vilde see hvorvidt en rasende Pøbels Galsskab kunde gaae.

Men hvo kan male hans Skræk og Harm, da han betraadte dette hellige Sted. Istedetfor det nedrevne Alter stod en antikkdannet Piedestal som skulde bære Sandhedens Billedstøtte. Crucifixet, Bievandskar, fort alt hvad der kunde minde om christeligt Brug, og dermed tillige Andreas del Sartos hellige Malerier, havde maattet vige for den forkerte Patriotismes fremskaffede Malerier fra græsk og romersk Oldtid. Krampagtigen knyttede Tydskeren sin Haand ved den Tanke, at en tydsk Pige vilde være Præsinde for en saadan vandalsk Horde.

Imidlertid var den Beslørede stegen op paa Piedestalen. Nu skraalede en underlig forflædt Karl, som forestillede Saturnus: "See, mine Herrer! Tiden afflorer Sandheden!" Med disse Ord rev han Sløret af Figuren, og en overmaade dejlig, omtrent sextenaarig, Pige stod i den meest blomstrende Ungdoms Ynde for hans Blik. Hun var iført et meget fint Bevandt, og i hendes højre Haand saae man et Spejl, som Sandhedens Attribut. Hendes Bræk vare himmelske skjønne; men hendes Blik intetsigende; ja næsten vanvittigt. Bor Tydsker syntes at have nogetsteds forhen seet dette Ansigt; Medens han tænkte sig omkring faldt Mængden paa Knæ, og i afslindig Jubel udbrølede: "Tilbeder Sandheden; hylder Sandheden."

Disse Ord gav Tydskeren igjen sin Sands; — fuld af hellig Nidkerhed, trængte han sig igjen:

nem Mængden op til Gudinden, greb hendes Arm og raabte: „Forbandelse over dig, du Forrykte! som bespottes Gud og skjender hans Folk.“ Med disse Ord kastede han hende med Kæmpekraft ned paa Stengulvet, saa at Blodet overstrømmede Marmoret; men hvad fulgte heraf; i næste Øjeblik sank han selv, under tusinde Næveslag, bevidstløs og blodig til Jorden.

Da han kom til sig selv igjen, laae han i den lille dunkle Hvælving tæt ved Kirken. Sin gamle Præst stod ved ham. Denne Olding havde reddet ham, endog med sit eget Livs Fare. En kraftig Natur forhjalp ham snart igjen til Kræfter, og skjøndt han vel havde faaet en Deel Saar, men intet af Betydning kunde han dog efter nogle Ugers Forløb allerede tænke paa at forlade Staden og begive sig paa Rejsen til Schweiz og Italien. For sin Ufreesse havde han endnu den store Glæde, at høre, at to af Andreas del Sartos Malerier vare reddede. De øvrige vare blevene et Rov for Billedstormere. Kunstneren begræd deres Undergang, som elskede Benners Død; og han sluttede sig desto inderligere til de Efterladte. Disse vare den ofteomtalte Jacob af Compostella; og den lænkebundne Grevindes Portrait.

Ved at kaste et Blik paa dette, gennemføer det ham som en Lynild, at det havde en paafaldende Lighed med hin Sandheds Gudinde, som han saa umildt havde styrtet fra Tronen. Han gjorde sig al optænkkelig Umage for at erfare hvo denne Ulykkelige var; men hans Ven, Præsten, kunde ikke sige ham noget om hende; han kjendte intet til hende, og han frygtede for at tale derom, af Forsigtighed, for ikke at bringe paa ny en rasende Hob i Bevægelse eller Harme. Omfider blev Dydsfæren kjed af sine frugtesløse Efterforskninger og forlod Staden med en dyb Tungtsindighed, som en Følge af det sidste Optrin.

Han gjennemrejste nu Schweiz, forfulgt af Mindet om hin Begivenhed; den Forbandelse han i sin rasende Iver havde udstødt over sin Landsmandinde ængstede ham meest. Om end hendes Fald ej var dødeligt, med hvilke Følelser maatte hun dog ikke være traadt tilbage til Livet! men maatte hun være bleven et Offer for Døden, hvor tungt maatte da ikke Forbandelsen have lagt paa hendes Sjel i det sidste Djeblik. Dog jo mere hans Sundhed forbedrede sig, jo mere hans Tung-
sind gav efter for det herlige Klimas Indflydelse, desto mere blev han tilbøjelig til at henregne de Bæængstelser, der plagede ham, til et ved hint rædsomme Optrin svækket Nervesystem. Endelig, efter at have henlevet fire Aar i Kunsternes Fædreneland, idelig sysselsat med Dvælsel, var Billedet af hin Scene og den tilfældige Lighed mellem Pigen og del Sartos Malerie, veget i hans Hukommelse saa meget tilbage for andre Gjenstande, at han blot erindrede sig begge, naar Anledning gaves, som en Drøm.

Hans Tørst efter den italienske Skoles Mesterværker var omsider stillet, og han havde selv, som skabende Kunstner, erhvervet sig en høj Grad af Færdighed; han vilde nu tilbage til Tydskland, og i sin Families Kreds leve for Kunsten. Paa Hjemreisen blev han i Stejermark saa fortryllet i en romantisk Skovdal, at han besluttede at op-
holde sig der et Par Dage. Paa en af sine ensomme Omvandringer i denne vilde Bjergegn, blev han vildfarende; Natten overfaldt ham, og han blev nu glad ved at træffe paa en Kulsvier, som ledsagede ham til det Slot, hvor Skovens Ejer boede, en Greve, som skulde være en meget gæstfrie Herre. Han blev ogsaa her meget godmodig modtaget. Han havde, for at undgaae ethvert Slags Ceremoniel, antaget Navnet Ludvig Brage, og at være en rejsende Maler. Familien

bestod af Greven, hans Gemalinde, og en blomstrende Datter, Grevinde Thecla.

Man mærkede snart hos den rejsende Maler den fineste Verdenskundskab, et herligt Talent for Kunsten, et fortreffeligt Hjerte, og den retskafneste Vandel. Forgjæves havde han allerede et Par Gange villet tage Afsked. Hans elskværdige Egenheder bandt den ædle Families Hjerter saa fast til ham, at han maatte love dem at blive endnu nogle Maaneder hos dem. Hans Kunstalent gjorde dette meget forønsket for den unge Grevinde Thecla, som selv havde allerede bragt det meget vidt. Ludvig tog det noget i Betænkning inden han vilde give Familien det ønskede Løfte. Endskjøndt uafhængig, Herre over sin Tid og Formue, drev en uforklarlig Ængstelse ham til at forlade Slottet. Paa den anden Side vare den himmelske Egn, hans Pærlings elskværdige aabne Charakter, og de grevelige Forældres højt forekommende og fine Forhold, magnetiske Kræfter til at binde ham til dette Opholdssted. Da ingen fornuftig Grund drev ham deraf, saa beloe han hin Ænse, og glædede Familien ved at give dem det forlangte Løfte. Man giengjældte ham dette med den ommeeste Hengivenhed, og det tillidsfuldeste Venskab. Greven, der blev anseet som stolt, behandlede sin formentlige borgerlige Ven gandske som en Mand af Aand og Hjerte, der ikke kjendte anden Forskjel imellem Stænder end den vore Handlinger angive.

En Aften, da Ludvig havde arbejdet langt ud paa Natten, blev han ubehageligen forstyrret ved et ængsteligt Skrig af en qvindelig Stemme. Lyden var umiskjendeligen et Udbrud af den dybeste Smerte. Han ilede til Vinduet. Herfra bemærkede han i den yderste Fløj af Slottet et Lys, som blev bevæget frem og tilbage. Medlidenhed og Nysgjerrighed drev ham til den bag hans Værelse løbende Gang, som syntes at bringe ham hen

til det Sted, hvorfra Skriget kom. Med sit Lys i Haanden ilede han gennem en høj øde Gal, ved hvilken begge Fløje forbandtes med Hovedbygningen. Men hvilken Dør var nu den rette? Han aabnede den paa venstre Haand, og saae, efterat han var kommen igjennem flere Gemakker, endelig en mørk Buedør i Baggrunden, hvilken efter Lyden maatte føre til den Lidende. Did gik han, men næppe havde han naaet den, førend han, som truffen af et Lyn, foer tilbage. Hvad han havde holdt for en Bueport var et stort Malerie; og Gjenstanden hin kvindelege Figur med Lænker, som han havde seet i St. Blaise. Efter et skarpt prøvende Blik kunde han ikke mere være i Tvivl om, at det jo var den samme Skabning, de samme Træk, og sikkert ogsaa fra Andreas del Cartos Mesterhaand. Skriget lød nu nærmere end tilforn. Billedet syntes at bevæge sig, en Dør knirrede, Bæggen aabnede sig nu. Ludvig, overvældet af en uforklarlig Uengslighed sløj tilbage ad den Vej hvorfra han var kommen. Han vilde hente Baaben; dette var han sig bevidst, da han traadte ind i sit Bærelse, men i selvsamme Øjeblik følede han det Hensigtsløse i sit Forsæt. Han havde ondt ved at fatte sig, at ordne sine Lænker. Blot dette var ham klart, at han maatte være i hin gaadesfulde Grevindes Familie. Men hvorledes var dette Malerie kommet herhid? Hvis var den klagende Stemme bag ved Maleriet? Vandrede maastee hins Aand endnu heromkring, og fordrede med Klageffrig Forløsning af de Levende? Eller var det hele blot et Blændværk af hans Indbildningskraft? En Slummer efter denne Udmattelse afbrød disse hans Tvivl og Spørgsmaal. Med Utaalmodighed ventede han den næste Morgens Komme, da han hos Greven vilde søge Oplysning. Han saae ham først ved Middagsbordet,

mørk, taus. Grevinden havde grædt, og hun kunde ikke gandske skjule sine Taarer. Ludvig bemærkede for første Gang idag, at Grevinden gav en Portion af Maden til en gammel Tjener, og hvistede ham noget i Øret, da han gik bort dermed.

Da man var gaaet fra Bordet, og saasnart Omstændighederne tillode det, nærmede Ludvig sig ærbødigen til Greven med følgende Ord: „Det Ven-skab, Hr. Greve, hvormed de har bæret mig, saavel som min inderlige Hengivenhed til deres Huus, nøder mig til nogle Spørgsmaal, som maaskee kunne synes dem ubestodne, men jeg sværger dem ved min Tre, det er ej nogen utidig Nysgjerrighed, derimod en Begivenhed i mit Liv, som allerede har forvoldt mig mange mørke Dimer, der tvinger mig til saadanne Spørgsmaale.“

„Jeg troer, kjære Ven,“ svarede Greven, deres Forsikring. „Spørg de; jeg lover dem den strengeste Sandhed.“

„Hvis var det frygtelige Klageraab, som i Nat drev mig fra mit Værelse? Hvis Billede er det Malerie, som beklæder hin Tapetdør? Staae Stemme og Billede i nogen Forbindelse med hinanden?“

„I meget, nøje Forbindelse,“ svarede Greven, med et dybt Suk. „Jeg lovede dem Sandhed; jeg bør holde Ord, endskjøndt jeg ikke begriber hvilken Sammenhæng Deres muntre Kunstliv kan have med den mørke Hemmelighed, ved hvis Port De staaer. Hør altsaa:“

„For trehundrede Aar siden levede i Italien en Grevinde Julie Montedoro, hvis englelige Skønhed syntes at give alle Digtere og Malere et uudtømmeligt Stof; men desværre var hendes Sjæl ikke saa skøn som hendes Legeme. Denne Grevinde Julie, som tidligen var bleven fader- og moderløs, blev svimmel af den søde Virak, som fra

alle Italiens Provindser ydedes hende; hendes Hoved var svagt, hendes Hjerter glødende og uden Grundsætninger; derved syntes hvert Middel hende tilladt til at vedligeholde og forøge de Hyldinger, man bragte hende. Det lykkedes en ung Krigsmand, som var hendes erklærede Vndling, i et Anfald af Elfskovs Naserie, at overtale hende til at klæde sig som Madonna, og paa Mariefesten at træde frem paa Alteret istedetfor den hellige Moders Billedstytte. Julie var henrykt over dette Indfald, og beruset af Tanken, at see alle Mænds Knæ bøje sig for hende, og blot et Qvarteerstid at blive af en heel troende Menighed prisert som det højeste Ideal af al himmelsk og jordisk Skjønhed. Himlen lod denne Frækhed lykkes, for desto haardere at straffe Synderne. Deels ved at besfikke nogle usle Karle, og deels ved nøje Kundskab til en underjordisk Hvelving i Kirken, og en kunstig Forberedelse, lykkedes det hine Ryggeløse, kort førend Affyngelsen af det lauretanske Vitani, at bringe Julie usformærkt op paa Billedstyttens Piedestal. Alting var saa kunstigt indrettet, og saa nøje afpasset, at ikke noget Menneske anede dette højst forargelige Bedragerie, saameget mindre, som Gøglersten stod som en Stytte uden at røre sig. Det syndige Par havde blot nogle Minuter at glæde sig over deres affærlige Triumph; thi da Choret sang de Ord: O! hellige og ubesmittede Jomfru, Guds Moder! beed for os! rykkede hele Kirken af et frygteligt Skrald. En Lynstraale kastede Forbrydersten, uden at hun blev synderligen beskadiget, fra dette vanhelligede Sted. Da Julie, efter den første Bedøvelse, var kommen til sig selv, flygtede hun, medens endnu Skæk og Tummel behærskede Folkemassen. Hendes Elsker forraadte sig selv ved sine affindige Klager for hende, da han ansaae hende for fortæret af Lynilden. Man fængslede ham, og hans Skjæbne

blev at maatte i Rom bøde for sin Ryggesløshed med en forsmædelig Død. Den hellige Fader banlyste Forbryderfken, som syntes at være undsluppet den verdslige Ret, og forvliste hende og hendes hele Slægt for evig Tid fra Italien. Saaledes kom mine Forfædre over Alperne, og fandt, under Navn af Greverne af Goldberg, Beskyttelse i dette Land. Julie døde efter Forlydende som bodgjørende Synderinde i et strængt fransk Kloster i Paris. Endnu stedse skøn havde hun ladet sig male af den berømte Andreas del Sarto, med Lænker om Halsen og fra Haand til Fod; ligesom hun en uafbrudt har båret disse Lænker fra hendes Dptagelse i Klostret indtil hendes Dødsdag. Til Advarsel sendte hun en Kopie deraf til sine Paa-rørende. Saa stræng hendes Bod end var, synes hun alligevel ikke at have forsonet Himlen. Endnu hviler hendes Synd over hendes sildige Slægt. Min Sønn døde i en tidlig Alder; min ældste Datter, Minona, faldt i hendes fextende Aar i en Landsforvirring, som stedse tiltog, og undertiden grændsede til Raserie. Vi raadspurgte alle berømte Læger; vi rejste til alle priste Bade; alt var forgjeves. Endeligen nævnede en Zigeunerinde, som trængde sig paa os, Staden Chaumont, som det Sted hvor Minona skulde finde sin Læge. Bestemte til ikke at lade noget Middel uforsøgt, rejste vi, med mange Besværligheder, til Frankrige. Den ulykkelige Piges Tilstand var saa fortvovlet, at man ikke noget Djeblit kunde lade hende være uden Opsyn; men forunderligt nok; hendes Lidelser syntes at blive mildere i Chaumont; hun blev virkelig mere rolig, og vi tilskreve hendes Helbredelse det forandrede Klima, da vi ikke fandt paa Stedet nogen fortrinlig Læge. Imidlertid udbrød den franske Revolution. Vi vare i en frygtelig ængstelig Forsatning. En Dag førte Ulykken en Sværm rasende Republikaner forbi vor

Boepæl. Under Minonas Bindue havde man udpyntet et gemeent Qvindemenneske som Sandhedens Gudinde, og førte hende i Procession til Kirken. Med et Spring undsløgter Minona dem, som havde Opsigt over hende, og ved hendes stille Opførsel vare blevene alt for sikre; hun styrter sig ind iblandt Hoben, og tilbyder sig at træde i hins Eted. Henrykt over at finde en saa blomstrende skøn Fremmed som Tilhængerinde af deres Synstem, forjager Hoben den første valgte Qvinde, og min Datter, Minona — — Her qualtes Grevens Stemme ved inderlig Rørelse; og Ludvig zittrede af bange Ahnelse. — — Endeligen begyndte den nedbejede Fader igjen: Min Datter Minona bestiger som Sandhedens Gudinde den højeste Guds ødelagte Alter, og gjentog paa denne Maade, ubesvidst, en lige Forbrydelse, som fordem hin Julie af vor Slægt; men i det Djeblik Folket hylder hende, springer en ung Fremmed til, og kaster den skyldfrie Skyldige, under en frygtelig Forbandelse over hende, med saa megen Kraft og Harme til Jorden, at man holdt hende for Død. Den Fremmede blev et Offer for Folkeraferiet, men til lige Minonas Læge og Frelser. Hun blev helbredet for sit Saar, der meest havde truffet hendes Hoved; men tillige bortveeg hendes Vanvid. Derimod faldt hun i et stille Tungesind, som paa nogen Tid, især om Natten, udbryder i et krampagtigt Skrig og i Graad; derefter klager hun over, at hun formedelst Forbandelsen af den Fremmede, som truende viser sig for hende, ikke kan finde nogen Trost i sin Sjæl, og beder Gud at føre ham til hende, for at han kunde gjenkalde sin Forbandelse. Men han ligger for længe siden i den sorte Jord; og derfor vil hun vel ogsaa tage sin Tungesind, og sin utilfredsstillede Pængsel med sig i sin Grav! Nu har De det ønskede Svar paa deres Spørgsmaale. — Men min Gud, hvad fattes

Dem? De er bleg; er nær ved Afmagt; jeg raaber paa Hjelp." —

"Bliv De, sagde Ludvig med Anstrængelse, og sank ned paa Sofaen. Blot et Dieblifs Taalmodighed, saa vil jeg komme til mig selv." Nu tog han Grevens Haand. "Jeg er uskyldig, det Vidnesbyrd giver min Samvittighed mig; og dog maa De hade mig; thi jeg er hin Fremmede; jeg er Minonas Læge, og tillige hendes Plageaand."

"I den første Hede drog Greven umildt sin Haand fra den unge Maler. Grevinden gjorde en stille Bøn. Thecla omfavnede Ludvig med Lidskab og raabte: o! giv De mig min Søster, min gode Minona tilbage!"

"Tillad mig at see hende, raabte Ludvig," og dersom det staaer i min Magt — "Ja De maa, De skal see hende, afbrød Greven ham, De skal, om det er Himlens Villie tilbagegive hende den tabte Ro; dog lad mig først overlægge med Lægen, hvorledes vi uden Fare kan underrette hende om hvad der forestaaer hende. De maa, min unge Ven! tilgive Faderen sin uretfærdige Isomhed — dobbelt uretfærdig, da De er bestemt til at anvende Alt hvad der staaer i deres Magt for at helbrede den Ulykkelige."

Forsigtigen bibragte man nu den Syge den Efterretning, at den Fremmede, som næsten underfuldt var bleven reddet, levede endnu. Desuagtet blev hun, som ikke er at undre over, hæstigen rystet derved. Med Bemodstaarer udraabte hun som tvivlende: "D! Gud; maatte det kun være vist."

Efterhaanden beviiste man hende mere bestemt Mueligheden af, at han maaskee paa Tilbagereisen fra Italien til Tydskland kunde komme gjennem Stejermark. Minona bævede af Glæde. Nu hedte det, at han var i næste Bye, og ønskede med inderlig Længsel at tale med hende, og tilba-

gekalde sin Forbandelse. Endeligen erfarede hun, ligesom tilfældigviis, at den Fremmede allerede var paa Slottet, og bereed til at gjøre hende Afbiyg, for den Uret han havde tilføjet hende. Minona jubledes af Glæde herover, og bestemte den næste Dag til en Sammenkomst med ham. Men den erfarne Læge stodelede ikke paa denne Styrke, som han ansaae for overspændt. Han forlangte, at Minona om nogle Dage skulde see den Fremmedes Billede, og først naar dette Forsøg løb lykkeligt af, tillod han Ludvigs personlige Komme.

Fader, Moder og Søster sadde tause, og med ængstligen bankende Hjerter hos hinanden, da Døren aabnedes, og Minona traadte ind ved Lægens Haand. Himmelsk Skjøn, kun noget blegere end sædvanligt, faldt den elskværdige Syge i deres Arme. Lægen spurgte nu, om hun følede sig stærk nok? — „Kun endnu et Øjebliks Tid“ — hvisttede hun til ham, og sank derpaa bedende paa sine Knæ. — „Jeg er bestemt — sagde hun nu — lad ham komme.“ Den elskede Kreds trængte sig nærmere om hende, en ængstlig Tausshed fulgte derpaa; alting syntes at beroe paa dette Øjeblik.

Døren aabnedes; Ludvig traadte ind. „Grevinde, sagde han, i det han med Fryghed gik hende imøde, ved den almægtige Guds Under ere vi begge reddede! De har affonet, men paa mig hviler endnu en tung Brøde, som forbittre mig Livet! O, dersom De kan tilgive!“ Han sank paa Knæ for hende.

„Jeg tilgiver Dem deres frygtelige Død, sagde Minona, i det hun mildt løstede ham op; jeg tilgiver Dem gjerne, og af gandske Hjerter, ja endnu engang takker jeg Dem for min Helbredelse, hvor meget den end har kostet mig.“

Man havde været bekymret for Følgerne af denne Sammenkomst, men Minona selv beroligede Dem alle. „Værer uden Bekymring, mine Elsker-

de! sagde hun; den frygtelige Angst er jo vejet fra mig; og nu taaler jeg alt."

Familien begav sig til Slotskapellet, hvor Ludvig paa dette hellige Sted i de høitideligste Ord udtrykte sin Gjenkaldelse for den ærværdige Kapellan. Man havde næppe forladt Kirken, førend Minona sank i sin Moders Arme med de Ord: „Gud være lovet! nu er jeg dog vel frelst."

Dette sidste Optrin blev for hende ligesom en Overgang til et nyt Liv. Endnu mindre end før maatte Ludvig nu tale om sin Afrejse. For Minona var Synet af ham, — dette sagde hun ham ofte selv — bleven til den uundværligste Nødvendighed. Hendes Aand hævede sig i nye usfordunklet Klarhed; hendes Sundhed tiltog hver Dag; og nu blev hun atter sin Families Stolt: hed og Glæde. — Men jo frydeligere dette henrykkende Væsen udviklede sig, desto mørkere blev Ludvigs Sind. Minonas ubeskrivelige Elskværdighed, hendes Ynde, hendes uimodsigelige Hjertelighed, ja selv hendes tidligere Ulykke havde tændt den meest brændende Kjerlighed til hende i hans Hjerte. Med Skræk saae han, at Minona forstod og deltog i hans Følelse, maaskee stærkere end han selv. Først aandelig, og siden legemlig reddet af ham selv, befragtede hun sig som ham fra to Synspunkter tilhørende. At see ham og omsvæve ham, syntes at være hendes eneste Ønske. Hun tilstod sine Følelser for sin Familie, og erholdt deres Samtykke, uden nogen Slags Forbeholdenhed. Greven, som ærede Ludvigs Taushed, da han forklarede sig den af Forskiel i Standen, besluttede at ville lette ham Tilstaaelsen. Minonas snart indfaldende Fødselsdag skulde føre de Elskende til hinanden.

Kort førend denne Festsdag, hvortil ethvert Medlem af Familien havde forberedet sig, ligesom

de glædede sig ved at Tiden nærmede sig, traabte Ludvig, som ikke vidste noget heraf, og som havde haft en ubeskrivelig haard Kamp med sig selv, rejsesærdig ind i Grevens Kabinet.

"Seg tilgiver Dem, sagde Greven med et Smil, deres Dragt, da De ikke er med i Hemmeligheden."

"Dg dog Hr. Greve! svarede Ludvig mørkt, er den hos mig, og derfor vil jeg opdage Dem at" —

"Seg veed det, jeg veed det, afbrød Greven ham, — og lagde sin Haand paa hans Mund, — men ikke her — Følg mig hurtig, hurtig." —

"Umueligt, De kan ikke vide."

"Seg veed, siger jeg dem, jeg veed alt." Greven holdt for sine Drer, og aabnede Sidegemakket, hvor hans Kone og begge Døttre befandt sig; Ludvig maatte følge, men var som bedøvet.

"Her, min Datter, sagde Greven, i det han tog Minonas Haand, er en ny Gratulant til din Fødselsfest; men at komme saa ganske med tomme Hænder? Hvorledes? ikke det mindste til Erindring, ikke nogen Tegning? end ikke en Blomst?"

"For Guds Skyld, Hr. Greve! hør op. — De sønderriver mit Hjerte paa den frygteligste Maade. Saa hør dog — For Guds Skyld hør!"

"Stille! min Ven! jeg hjælper Dem strax ud af Drømmen. Minona! denne Mand elsker dig; kunde du skjænke ham dit Hjerte?"

Rødmende skjulte Pigen sit Hoved ved Faderens Bryst, og rakte Ludvig Haanden.

"Minona! raabte Ludvig ude af sig selv, i det han med brændende Kys bedækkede den tilbudne Haand — kunde du føle den Salighed, som din Kjerlighed lover mig, og tillige den Helvedsqual — at maatte frasige mig den." —

Alle stode som Støtter. Nu syntes Ludvig at være den Banvittige. — "Min Datter elsker

Dem, Hr. Brage! sagde nu Greven med stigende Empfindlighed."

"Jeg veed det, Hr. Greve! og mit sidste Aandedræt vil være udslykkelig Kjerlighed til Minona!"

"Frygter de maaskee for nogen Fordom mod deres Stand?"

"Jeg frygter intet mere," sagde Ludvig, i det han frampagtigen lænede sig til en Stol.

"Nu da, sagde Greven, saa maae de være enten en Daare, eller en Forbryder."

"Ludvig! sagde Minona med en ubeskriveligen rørende Stemme, har De da ikke sagt, at De elskede mig?"

"Jo, Minona! elskeligste Engel, jeg tilbeder dig, men jeg er forlovet — og her seer du min Brud." Han rev herpaa sine Klæder op. Fra hans Bryst straaledes stor og klar, og alvorlig Malthefer-Ordenens sorte Kors!

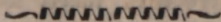
Minona vaklede. "Jeg er uskyldig," raabte Ludvig for hendes Fodder. Bemodens og den bitterste Smertens Taarer henstrømmede over hendes Haand. — "Under Dækket af mit borgerlige Navn havde jeg Grund til at troe Grevinden sikret nok for fremspirende Kjerlighed til en ubekjendt Fremmed, uden at maatte knuse det atter opvaagnende Hjerte ved Opdagelsen af mit Ordensløfte. O! jeg har frygteligen fejlet; dette velmente Blændværk gjør os ulykkeligere end den haardeste Sandhed vilde have gjort det. Minona! Mit Livs Lys, min ædle Søster! tilgiv mig endnu engang. Kunde jeg andet end elske dig, saasnart jeg havde seet dig?"

Hvis Hjerte kunne her længe blive ubevæget? Og saa Grevens Brede opløste sig i Taarer. "Paa mig, udraabte han, falder endelig den hele Brøde; den er en Følge af den ulyksalige Misforstaaelse. Da De i Morges vilde aabenbare mig

Deres Hemmelighed, burde jeg have hørt Dem. Jeg indbildte mig, at De kom for at aabenbare mig Deres Kjerlighed til Minona; og jeg havde foresat mig at overraske Dem ved Pigens Tilstaaelse. O! Skjebne, hvor bittert har du slaaet mig! Hvo er De da egentlig, unge Mand?"

"Jeg er Greve Ludvig Arberg, den yngste af fire Brødre, og derfor uopløseligen bunden til mit Løfte, som blot giver den Sidste af en Stamme Dispensation. Mit Kommenthurie var i Nederlandene. For at sikre mig dette, rejste jeg selv til Brüssel, saasnart Revolutionen forkyndte mig, at alle slige Stiftelser skulle være hævede. Densregjeringen skadesløsholdt mig ved at anvise mig et andet Kommenthurie. Lyst til Malerkunsten drev mig derpaa til Frankrig og til Italien, og herhid maatte jeg komme, for at erfare Livets højeste Dval, for at see et Hjerte knust, som elsker mig og hvis Lykke jeg vilde kjøbe med enhver Draabe af mit Blod!"

Den tilbagevendte Ro var nu for stedse bortvegen fra denne ædle Families Hjem. Greve Ludvig Arberg fandt i et ragusansk Tog mod Barbaresterne den Død han søgte. Minona, fast overtydet om at Himlen ikke mere holdt hende værdig til nogen jordisk Lykke, og at Ludvigs Gjenfaldelse var bleven ubenhørt, faldt paa nye i sin forrige Tungsindighed. De grevelige Forældre oplevede ikke længe saa megen Hjertesorg. Thecla plejede sin Søster til hendes Død, og drog, efterat hun havde solgt sit Fædrene-gods, til hendes Paa-rørende paa sin Moders Side, Greven af Thun til Bøhmen, hvor hun døde ugiot, med et herligt Minde om sin Godgjørenhed og Fromhed. Den lænkebundne Frues Billede havde hun taget med sig; og det er endnu at see paa Slottet Teschen i et affides Gallerie. —

II.

Den overordentlige Duel.

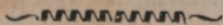
~~~~~

Det hændte sig, for føje Tid siden, at en vis Hr. B. i et Selskab fortalte saa mange vidunderlige Historier, hvortil han foregav selv at have været Vidne, at Udskillige af de Tilstædeværende ikke kunde bare sig for at yttre deres Tvivl om Sandheden. Hr. B. blev fornærmet herover og paaastod Sandheden heraf, saameget desto heftigere som Major Johnson tog hans Parti. Dette opvakte Alles Forundring, da Majoren var almindeligen bekjendt for sin Retskaffenhed og Sandhedskjerlighed. Forundringen forøgedes endnu mere da Majoren saaledes tog til Orde: Efter min Mening har Hr. B. Aarsag til at støde sig over deres Tvivl M. H., da det ofte hænder sig at intet synes meer ulandsynligt, end hvad dog virkeligen er Tilfældet; da jeg studerede i Jena, gik jeg med en af mine Venner, en Baron v. Bisherling, som jeg havde lært at kjende i Weymar, paa Komædie en Aften, hvor man gav Pigen af Orleans; denne Rolle spillede en vis Mad. Wulff, og gav den saa fortræffeligen, at jeg ikke kunde bare mig for at yttre mit lydeligste Bifald. Baronen, der protegerede en anden Theaterprindsesse, som denne var en Torn i Vinene paa, tog dette meget ilde op og gav mig knuppede Ord, hvoraf det ene tog det andet saa længe til vi gik begge lige fra Komædiehuset til en Allee tæt ved, hvor jeg ved Maanens fulde Lys stød Baronen ihjel paa Stedet. „Men, anmærkede en af Selskabet, hvorfra fik de Pistoler i saadan Hast?“ „Jeg frabeder mig al Afbrydelse, raabte Majoren, tillad

mig at fortsætte min Fortælling, det Hele vil klare sig om lidt; som sagt, jeg skød Baron Zitherling paa Stedet. Jeg var nu nød til over Hals og Hoved ikke blot at forlade Weymar, men ogsaa hele Saren, da det er bekjendt, at den Zitherling'ske Familie er meget udbredt og af ældgammel tydsk Adel." "Jeg har dog aldrig hørt det Navn før, sagde en af Selskabet." "Det kan nok være, men skal jeg blive ved i min Fortælling, vil jeg min Sjæl ikke afbrydes. Alt vil give sig i Enden. Dette uhøflige Svar af Majoren saa uovereensstemmende med hans, almindelig erkjendte, Artighed og Blidhed i Dmgang, bragte alle Tilstædeværende til at studse og at see paa hinanden. Majoren syntes ikke at lægge Mærke hertil, men i det han vendte sig til Hr. B. vedblev han saaledes: "Jeg ilede tilbage til Jena, stræbte hurtigen mine Paffenilliker sammen og tog Extra-Post til Wien; Dagen efter min Ankomst der besøgte jeg Apollos Salen, som netop var kommen i Moden og blev besøgt af alle Folk af Tone — et ungt Menneske trængte sig igjennem Mængden hen til mig og spurgte mig i en bydende Tone: "Maae jeg spørge, er De ikke Major Johnsen?" "Ja til Tjeneste." "Har De ikke studt Baron von Zitherling i en Duel i Weymar?" "Ja jeg har." "Baron von Zitherling var min Broder, jeg maae hævne hans Død. De vil behage at møde mig paa Pistoler i Morgen tidlig Kl. 4 i Prateren." Med megen Fornøjelse sagde jeg, lod min Hest sadle til bestemt Tid og fandt min Modstander ved Indgangen til Prater, vi gik til et affides Sted, fyrede, og jeg skød ham ihjel; det gjorde mig virkeligen ondt for denne Sags Skyld at maatte frasi-ge mig Wiens Fornøjelser, men der var Intet andet for, jeg maatte ilende flygte fra Wien for Følgerne's Skyld; men for imidlertid at undgaae alle de mulige tilkommende Ubehageligheder af

denne Sag, besluttede jeg at foretage en længere Rejse, tog igjennem Italien og standsede ikke før jeg kom til Rom — en Dag da jeg stod nedsjunken i Betragtninger ved Tivoli, slaaer et ungt Menneske mig pludseligen paa Skuldren og spørger: Er De ikke Major Johnson?" "Jo til Tjeneste." Har de ikke skudt to Baroner Zikerlingen i Duel, den ene i Weymar og den anden i Wien?" "Jo jeg har." Disse Zikerlinger vare mine Brødre, jeg er nød til at hævne deres Død, jeg udbeder mig deres Selskab henne i hiin Skov." Med megen Fornøjelse sagde jeg — og gif med ham, vi fyrede — og jeg skød ham ihjel. Derfra skyndte jeg mig til Paris. Dagen efter min Ankomst gif jeg op paa Musæet, hvor et ungt Menneske kom til mig og sagde: "Er De ikke Major Johnson?" "Jo til Tjeneste." Har De ikke skudt tre Baroner Zikerlinger i Duel; en i Weymar, en i Wien og en i Rom?" Disse tre Baroner von Zikerlinger vare mine Brødre, jeg maae hævne deres Død; De er saa god at møde mig i Eftermiddag Klokken 3 præcise i Bois de Boulogne paa Pistoler." Med megen Fornøjelse sagde jeg og reed ud til det bestemte Sted, hvor min Modstander allerede havde indfunden sig — vi spredte os — og jeg skød ham ihjel." Da jeg nu ikke havde Lust til at befordre flere Baroner von Zikerlinger ind i den anden Verden, besluttede jeg hurtigen at forlade Fastlandet, for ikke at blive purret ud af flere af de muligen efterlevende Baroner von Zikerlinger; jeg ilede altsaa til Calais og ankom i god Behold og usforstyrret til Dover. Det lod til som om oftbemældte Familie enten ikke vidste mit Opholdssted eller havde slaget denne Familie Sag hen. Jeg levede i Fred og Ro en Tid lang i London, usforstyrret af denne Zikerlingske Vngel — men hvad skeer? Allerbedst som jeg sidder og spiller et Partie Schak i Whites Kaffe-

huus, slaaer jeg Dinene af en Hændelse i Bejret og bliver saa forvirret ved at see et ungt Menneſte ſtaaе og ſee ſtivt paa mig, at jeg traf Fejl og ſtod i Fare for at tabe mit Spil; arrig herover ſprang jeg op og ſagde i en vred Tone: „Maae jeg ſpørge Dem min Herre, hvorfor ſeer De ſaa viſt paa mig?“ „Er De ikke Major Johnſen?“ „Jo til Tjeneste!“ „Har De ikke ſkudt fire Baroner von Zitherlinger i Duel, en i Weymar, en i Wien, en i Rom og en i Paris?“ „Jo jeg har, „Ja ſaa maae jeg bede Dem at følge mig; diſſe Baroner vare mine Brødre, vi maa ſkydes.“ Med Fornøj-
 elſe ſagde jeg, lad mig blot ende mit Spil og ſaa kan vi afgjøre ſiden denne Bagatel; han ſamtyk-
 kede heri, og da Spillet var forbi gif vi ind i et Bagværelſe — vi fyrede og — — — „Ja ja og De ſkjød ham ihjel“ raabte Hr. B., hvis Utaal-
 modighed var ſtegen til det højeſte. „Nej jeg beder om Forladelſe, ſvarede Majoren, der havde vendt ſig til Siden for at nyſe, det var ham ſom ſkjød mig ihjel.“

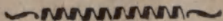
III.

Den stakkels Kof.

En af de forrige Generalgouverneurer i St. Petersborg, Greve Bruce havde en livegen Kof, som fik i sind: at søge sin Frihed og derfor løb bort af sin Tjeneste. Da nu Greven strax efter ved Hoffet traf Politimesteren Klejef bad han denne om at lade anstille Politie-Undersøgelser i Anledning af den undvegne Kof. Det skeete, men forgjeves. Imidlertid var til Petersborg ankommen fra Warschau en fransk Kof, som søgte Ansættelse i Rusland, og som var anbefalet til Klejef af en af dennes Venner.

Klejef i Tanke at forskaffe denne Mand en Tjeneste sendte ham strax til Greve Bruce, som han vidste var bleven forlegen for en Kof, og sagde til Franskmanden at han kun skulde sige at han var sendt Greven fra Politimester Klejef. Da Grevens Tjener nu meldte sin Herre, at Klejef havde sendt ham en Kof udbrød Greven: Ah! der har vi Desertøren, lad ham strax give to hundrede Stokkeprygl, og derpaa gaae i Kjøkkenet." Ordren blev efterkommen; den franske Kof blev ført ned i Stalden, og der tildeelt, uagtet alle hans Bønner og Forestillinger, det befalede Antal Slag; han blev liggende som halvdød, og vandt næppe Kræfter til at slæbe sig hen til Ministeren for at anbringe sin Klage. Da Greve Bruce nu underrettedes om Fejltagelsen maatte han see Sagen neddyssset ved Hjælp af nogle hundrede Rubler, som han maatte give den franske Kof.

IV.

Høflig mod Alle, fortrolig mod Saa.

~~~~~

Da jeg var paa Rejsen i Frankrig med min Hovmester, fik jeg et Brev med den Efterretning, at min Fader, som allerede længe havde frantet, var død, og at jeg nødvendig maatte komme tilbage til England saa hastig som muligt, for at tage hans Landgods i Besiddelse, hvilket var temmelig betydeligt, endstjøndt Gjælden, som heftede derpaa, vel kunde beløbe sig til Halvparten af dets Værdie. Da jeg ankom, fandt jeg et Brev, som den gamle Mand egenhændig havde tilskrevet mig. Det indeholdt nogle almindelige Regler, betræffende mit Forhold og nogle Anmærkninger over hans eget: han omtalte den Gjæld, med hvilken han efterlod mig Arvegodset, en Gjæld, som havde hvilet paa Slægten i mangfoldige Led, og yttrede det alvorligste Ønske, at det dog maatte blive overleveret til Efterkommerne, uden nogen Hæftelse; i denne Hensigt sagde han, havde han aftalt et Giftermaal imellem mig og sin gamle Vens, Sir George Homesteads Datter, en elskværdig Pige, hvis Forbindelse med mig vilde være en Værelse for min Familie, og hvis Formue maatte være mere end tilstrækkelig til at befrie mit Landgods fra al mulig Gjæld. Han havde givet sin Ven en nøjagtig Efterretning om sine Sagers Tilstand, og, efterat have udbedet sig nogen Tid til Betænkning, havde Homestead givet sit Samtykke til Egtteskabet, paa det Vilkaar, at hans Datter og jeg behagede hinanden, og at min Dpførsel bekræftede den Skildring, han havde givet af min

Charakter. Min Fader tilføjede, at han havde
 haabet at leve saa længe, indtil denne Forbindelse
 var bleven fuldbjrdet, men da Forsynet havde be-
 sluttet det anderledes, saa bad han mig, og jeg vilde
 sikkert ikke afflaae ham denne sidste Bøn, at jeg,
 saasnart mine Sager vare bragte i Orden, og Vel-
 anstændigheden tillod det, vilde aflægge et Besøg
 hos Sir George, og Intet forsomme for at bringe
 hans Ønske til Opfyldelse. Den faderlige Kjær-
 ligheds Sver og Omhu, som viste sig bekymret
 for min Lykke, paa en Tid, da det Hjerte, som
 havde følt den, ikke mere slog, og den Haand, som
 havde udtrykt den, allerede muldne i Støv, rørte
 mig overordentlig. Jeg havde ogsaa seet det Fru-
 entimmer, som var mig bestemt, rigtignok paa en
 Tid, da vi endnu vare Børn, men jeg erindrede
 mig endnu, at hun havde en behagelig Skabning
 og en blid Charakter; jeg betænkte mig derfor hel-
 ler ikke et Øjeblik paa at opfylde min Faders
 Befaling. Jeg ilede altsaa med at bringe hans
 Sager i Orden, gjorde en Fortegnelse over hans
 Gjæld og Tilgodehavende, besøgte Forpagterne,
 fik min forrige Munterhed igjen, og afrejste, ef-
 ter ni Maaneders Forløb, for at besøge Sir Ge-
 orge paa hans Landgods, efterat jeg forud havde
 begyndt en Brevverling med ham og bevidnet ham
 min Altaalmodighed efter at sætte mig i Besid-
 delse af den Lykke, som min Fader saa kjær-
 lig havde tilberedt for mig. Jeg havde større Lust
 til at ride paa en god Hest, end til at lade mig
 vugge i en Kareth eller ryste paa en Postvogn,
 og jeg vidste, at Sir George var en gammel Jæ-
 ger, en jevn, ligefrem Mand, som hellere vilde
 see mig i Skindbuxer paa en god Jagthest, end i
 en broderet Kjole og glimrende Equipage; jeg red
 altsaa bort med en eneste Diener, og kom om Af-
 tenen til Stilton. Den følgende Morgen, da jeg
 igjen skulde afsted, hørte jeg en Herre, som havde

sat sig tilhest lidt førend mig, at betale sin Tjener, erkjendige sig om Bejen; jeg sagde ham ganske fortrolig, at jeg skulde tage samme Vej, som han, og dersom det behagede ham, vilde vi følges ad. Han antog dette Tilbud med ligesaa megen Frimodighed og ligesaa saa Complimenter, og jeg begav mig paa Bejen, glad over at Tilfældet havde anvist mig en Selskabsbroder. Vi indlode os i Samtale, og jeg hørte snart, at han var paa Rejser. Vi roste Landevejene og Politiet i Frankrig, Stæderne, Palaierne og Landgodserne; begyndte en critisk Undersøgelse af de berømteste Landsteder i England, Bygningernes Ejendommelighed og Belliggenhed, Korsvejene, Gjæstgavernes Bedragerier og Fornøjelserne paa Rejser; Materier, hvoreed vi gjensidig anbefalede os til hinanden, da vi begge havde Lejlighed til at vise de samme Kundskaber og at sætte Sandheden i saa klart et Lys, at vi ikke kunde være af forskjellig Mening. Da vi omtrent havde redet to Timer sammen, indhentede vi en anden Herre tilhest, hvem vi tiltaledede med samme Fortrolighed, som vi havde viist imod hinanden; vi spurgte ham, hvorfra han var, hvor han skulde hen, om Hensigten af hans Reise, og mange andre saadanne Ting. Den Fremmede, som syntes omtrent at være halvtredsindstyve Aar gammel, optog vor Tiltale med stor Kulde, gav os korte tvetydige Svar paa vore Spørgsmaal, betragtede os ofte med stor Opmærksomhed, og red derpaa snart hurtigere for at komme os forbi, snart langsommere, for at blive tilbage; men vi havde besluttet; at han ikke skulde faae sin Billie, og da vi mærkede, at hans Tilbageholdenhed tiltog og han blev øjensynlig fortrydelig, saa vinkede vi til hinanden og besluttede, at den gamle Nar skulde give os noget at lee ad. Efterat vi, med saare ulig Fordeel, havde redet sammen en halv Time, spurgte min Fedsager ham med en meget ceremonieus Gra-

vitet, om han ikke vidste et Huus ved Bejen, hvor der var en vakker Pige at faae. Den Gamle, der, som det forekom mig, frygtede for at give os Paa-
skud til Strid, optog denne Beskæmmelse ikke værre, end at han slet ikke svarede derpaa. Jeg begyndte derpaa at tale med min Ledsager, som om vi havde været gamle Bekjendte; jeg spurgte ham, om han ikke syntes, at Herren lignede meget en vis Mand, hvem vi havde frataget en Pige, som han vilde bringe til et berøgtet Huus, og sagde at hans Tilbageholdenhed virkelig bragte mig paa den Mistanke, at han nok kunde være den samme, dog haabede vi, at han vilde tilgive os denne Streg og gjøre os den Fornøjelse, at spise med os i næste Værtshuus.

Den Gamle vedblev at tie, men da hans Forlegenhed og Brede synligen tiltog, saa forskaffede han os stedse mere Moroe, hvilket ikke varede længe, thi pludselig red han fra os ad en Sidevej, hvorefter vi udbrøde i en Skoggerlatter, som varede saa længe, indtil han ikke mere kunde høre os. Vi rede derpaa videre og snakkede den hele Dag kun om denne lystige Begivenhed, som gav os fuldeligt Stof til Latter og Spøg. Den næste Morgen skiltes vi, og jeg kom om Aftenen til Homestead-Hall. Den gamle Sir George modtog mig meget kjærligt, og forestillede mig for sin Datter, som jeg nu holdt for det Skønneste Fruentimmer, jeg nogensinde havde seet. Jeg mærkede lettelig, at jeg ikke alene paa Grund af hendes Faders anbefaling var hende velkommen, og jeg nød allerede i Tankerne den Lyksalighed, hvis Besiddelse jeg troede saa nær; men den behagelige Scene, hvori jeg havde tilladt min Indbildningskraft at vandre omkring, forsvandt pludselig, som ved en Fortrylleses Kraft; uden nogen synlig Årsag, blev den hele Families Dpførsel forandret, mine hyppige Dypartninger hos Datteren bleve indskrænkede,

jeg' fandt hende aldrig meer alene, hendes Fader behandlede mig med kold Hosflighed, jeg blev ikke længer taget med i deres Besøg, endog Betjenterne opvartede mig ikke længer saa villig. Jeg gjorde mig megen Umag for at opdage Aarsagen til denne sørgelige Forandring, men forgjæves, og en Morgen, da jeg havde bevæget Sir George til at gaae med mig i Haven alene, og jeg var i Begreb med at trænge ind paa ham, angaaende denne Sag, kom han mig i Forkjøbet ved at sige, at hans Løfte til min Fader, for hvem, som jeg vel vidste, han havde den største Agtelse, kun havde været betinget; han havde stedse anseet det for Pligt, at lade sin Datter have frit Valg, og hun havde bedet ham sige mig, at hendes Hjerte ikke mere var frit, og anmode mig om, at jeg ikke længer vilde fortsætte mit Frierie. Min Bestyrtelse og Beshymring, da jeg hørte dette, var saa stor, at jeg ikke formaaede at svare ham, og jeg saae Sir George forlade mig og gaae ind i sit Huus, uden at jeg i mindste Maade prøvede paa at opholde ham, eller bede ham om nærmere Forklaring. Siden gjorde jeg ham rigtignok ofte Bebrejdelser, anvendte Bønner og Klager, men da jeg saae, at Alt var forgjæves, saa anbefalede jeg mig med den Beslutning, at drive Sagen videre ved Breve, thi Pigen havde saa fuldkomment indtaget mit Hjerte, at jeg med Glæde vilde have ægtet hende, om jeg ogsaa havde vidst, at hendes Fader øjeblikkelig testamenterede hele sin Formue til en Fremmed. Paa min Tilbagerejse til London tænkte jeg ikke paa andet end min forehavende Brevveksling, og jeg havde endnu ikke været tre Dage i Staden, før jeg tilskrev Sir George et langt Brev, hvori jeg i de stærkeste Udtrykke besvøer ham, at forklare mig Aarsagen til hans forandrede Opførsel, og paastod, at det i høj Grad vilde være upassende for ham og fornærmelig for mig, at skjule

Sandheden i dette Tilfælde. Paa dette Brev fik jeg, omtrent ti Dage efter, følgende Svar:

Min Herre!

Saares ugjerne aabenbarer jeg Dem Bevæggrundene til mit Forhold, efterdi de ikke geraade Dem til synderlig Vre. Indsluttede Brev, som jeg har faaet af en værdig Mand i dette Brevselskab, indeholder et fuldstændigt Svar paa Deres Spørgsmaal, thi jeg vil hellere lade det komme fra enhver anden Haand end fra min.

George Homestead.

Diebliffelig aabnede jeg det indsluttede Brev, og læste med største Utaalmødighed Følgende:

Min Herre!

Bed Bæddeløbet igaar saae jeg en ung Mand med Deres Familie, og hørte, at De er findet at give ham Deres Datter. Ved denne Lejlighed er det min uundgaaelige Pligt, at underrette Dem om, at han, dersom man tør bedømme hans Charakter efter hans Selskab, sikkert vil bringe Sygdom og Armod over sine Efterkommere, saa store hans Kones Fortjenester, og saa uudtømmelige hans Rigdomme endog kunne være. For nogle Uger siden, indhentedes han mig paa Rejsen fra London, i Selskab med et Udflugt af Menneskehed, som, hvis man kunde slutte af deres Samtale, maatte være hans gamle Bekjendt og fortrolige Ven, og om hvilken Person jeg meget godt mindes, at han engang, som Gjer af et Horehuus i Conventgarden, blev bragt for min Ven, Dommeren Worthy, hos hvem jeg just var i Besøg. Siden har han vundet en betydelig Summa ved falske Terninger paa Maskeraden, hvorfor han blev nødt til at forlade Riget, og hans Proces er endnu ikke tilendebragt. Vær forsikkert om, at jeg nøje kjendte dem begge, thi visse Omstændigheder, som

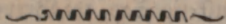
jeg ikke behøver at omtale, holdt mig saalænge paa deres Vej, at jeg umulig kunde tage fejl.

Deres

Jacob Truemann.

Saa snart jeg havde læst dette Brev, var Gaaden løst. Jeg vidste nu, at Hr. Truemann var den gamle Herre, som jeg havde fornærmet i Selskab med min ubekjendte Vedsager, uden at han havde givet os Anledning dertil. I dette Dilemma skammede jeg mig saa meget, at jeg, uagtet jeg var alene, ikke kunde afholde mig fra, at skjule mit Ansigt med begge mine Hænder. Jeg afstøede min Daarlighed, som stedse forekom mig afskyeligere, jo oftere jeg tænkte derpaa. Jeg haabede dog, at overtynde Sir George om, at jeg ikke kjendte den Uværdige, hvis Skjændsel var falden tilbage paa mig, men inden jeg endnu havde taget de nødvendige Forholdsregler til Retsfærdiggjørelse, hørte jeg, at min Elskede allerede var gift med en Adelsmand i Nærheden af hendes Faders Gods. Hvor smal er ej Retskaffenhedens Stie, og hvor meget af den kan ej tabes ved den ringeste Afvigelse.

(A.)

V.

Sølvspaaner.

(Af E. Weissfog.)

Hvorfor mange Menneſker ſkrive deres Navn ſaa aldeles ulæſeligt, det lader ſig vel forklare paa mange Slags Maader, men det bliver dog altid en ubehagelig Sag for Læſere, der ikke vide ſaa gode Raad til at udſinde den næſten uopdage-

lige Skriver, som Hædersmanden i den følgende lille Historie. En værdig Ven af mig — Snedkeren — har nemlig ogsaa den Nøde eller Unøde — saaledes at forfærdige sit kjære Navn, at endog Champollion, Hieroglyphkongen, forgjæves skulde trætte sig med at dechiffere det. Især gjør et, i Midten af dette Navn forekommende 3 det aldeles umuligt at gjætte, til hvilket af de levende eller døde Sprog Ordet henhører; thi med et convulsivisk Haandtryk bliver dette 3 i et forfærdeligt Sving slynget ned og atter op, og indtog ellers ikke mindre end et Folioblad, hvorefter da ogsaa Cancellisterne maatte rette sig og turde ikke skrive mere paa den sidste Side end i det Højeste to Linier, for at der ved Underskrifts-Navnet kunde blive Plads til dette 3, som forneden slynge sig i en Treangel, der almindeligviis løb sammen til en Klak, som endnu bliver opført i den højfyrtelige Kammeretat under Rubriken: Extra-Udgifter, saaledes: For Strosand til Hr. Assessorens 3 — —. En langt fraværende Forretningsmand havde nu ogsaa den Skjæbne, at faae et Brev fra denne min Ven, med hans egenhændige Navnskrift. Det var rigtignok en vanskelig Sag, thi Brevet var af Vigtighed og skulde besvares. Hvorledes skulde han nu være sig ad, da Skrivers Navn, trods alle Anstrængelser af Byens Skriftkloge og Biise, ja endog af det derværende Resourceselskab, som dog ellers udfinder det Utrolige, blev en uopløselig Gaade? Taalmodighed! — Modtageren var et Genie, og et saadant finder Vej og Stie, hvor andre Mennekehjørn kun see en Wallis clausa. Vel tilmode skrev han sit Svar, skar Navnet paa sin ubekjendte Correspondent pænt ud paa Brevet og klæbede det udenpaa Couvertet til sit Svar. Det gik ogsaa ret godt med alle Bogstaverne i Navnet, kun 3-tet krævede en egen Fremgangsmaade. Der blev iyet en pæn liden Pose, dette 3 blev flere Gange sam-

menlagt, ligesom en Top, puttet derind og Pungen omhyggelig fæstet paa Adressen med Lak. Underneden skrev vor Pifficus: „Kjære Hr. Postmester i S., vær saa god, at aabne den lille Pose forsigtig og lade det ubekjendte Bogstav falde ud, saa at Ordet kan læses og Brevet blive befordret.“ Dette skeete, og Brevet kom nu rigtigt til sin Mand, som fra denne Stund gik i sig selv og bedrede sig, saa at Ordet vel endnu bliver en Hieroglyph, men benævnte ; dog kun har Form og Længde som en middelmaadig Haarvung.

At der ogsaa i Botaniken lader sig anbringe „Mandsstoltthed for Kongethroner,“ hvo skulde have troet det? og dog leverer et vist periodisk Blad, hvis Dphør alle Blomster- og Havevenner hjertelig have beklaget, Beviset herpaa, i Anledning af Beskrivelsen over den skønne Napoleona imperialis, hvor Redacturen siger: „Hos Levrault og Schöll i Strasburg er, paa et Blad i Imperial-Folio, udkommen en Afbildning af en Plante, som Botanikeren Palisot-Beauvais fandt i det afrikanske Kongerige Dware, og kalder Napoleona, til Ære for den regjerende Keiser af Frankrig. Planten seer ud som en Passionsblomst, har, ligesom de fleste Passiflorer, en dobbelt Blomsterkrone, en fembladet Kalk, og den indre Krone bestaaer af en skøn Traadfrands. Dog afviger den igjen i mange Henseender fra Passiflorerne. Blomstens Farve er smuk kornblomstblaa, Støvtraadene blegrode.“ — Derpaa vedbliver Redacturen saaledes: „Med smagløst Emigrerie siger Forfatteren — Palisot-Beauvais — i denne kejserlige Blomst har allerede Naturen dannet Greslegionens Stjerne. Ogsaa Navnet
(5)

er aabenbart et Smigrer'e, som ikke sommer sig den sande Botaniker. Den franske Keiser har endnu ikke viist sig som Botanikens store og virksomme Befordrer; thi hvad hans Gemalinde har gjort for Malmaison, kan ikke tilregnes ham. Med Rette have vi en *Gustavia Carolina*, *Borbonia*, *Strelitzia*, *Eugenia*, *Ivannea*, *Razumovia*, thi disse Fyrster og Store vare, eller ere virkelig Videnskaberens Befordrere; men ligesom Linnée atter casserede *Bucca-ferrea* og *Bonarota* og idethøjeste beholdt dem til at betegne det specifikke Navn, saaledes vil *Napoleona* neppe blive beholdt af vore Schreber, Smith og Willdenow." Og virkelig er denne Spaadom indtruffen; Navnet *Napoleona imperialis* er ligesaa forsvundet af Planteportegnelserne, som den Afgud, hvem den skulde give Udødelighed i Blomsternes Rige, er forsvunden af de genealogiske Hof- og Statskalendere; men paa den Tid, da hine Ord offentlig bleve skrevne, nemlig den 7de Juni 1805, havde den skinnende Comet, som drog over Jorden, og af hvis Glands den stakkels *Palisot-Bauvais* Dine bleve blendede, næsten naaet det lyseste Culmination's-Punkt, og det var altsaa, for en tydsk Professor, en virkelig Bravour, saaledes uden videre at rykke fremt med Sandheden. Det Blad, som opbevarer den for Efterverdenen, saalænge som Mug og Møl ville tillade det, er — den Hæleste Havetidende, og den kjække Sandsiger — Kurt Sprengel.

Naar den salige Overhofmester W., en anseelig, jovialst Dykmave, var i godt Lune, fortalte han Ting af sit Levnetsløb, imod hvilke Hr. von Münchhausens Eventyr kun ere ubetydelige Smaating. Raaderne i det Collegium, ved hvilket han

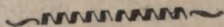
fungerede, hans Benner og Spøgebrødre, som allerede kjendte den lystige Papa, sadde da smaat smilende omkring ham, nedskullede med vakkre Drag af de fulde Glas de, uden saadant Behøvel, vanskelig nedglidende Noveller, og gave nu og da ved skalkagtig Mellemtale den hele Underholdning det egentlige Kryderie. Fremfor alle vare Krigsraaderne H. og R. de, som til deslige Meddelelser stedse vidste at føje noget Hensigtsmæssigt og Moersomt. Faldt endog dette ofte lidt i det Stærke, saa blev det alligevel ikke optaget ilde; thi endstjøndt den Fortræffelige saaledes havde fortalt sig ind i sine Fata, at han tilsidst selv stvot og fast troede derpaa, saa plejede han dog, naar hans Tilhøreres Skrupler ofte satte ham de Skruer i Hovedet, at det nye Foredrag af Sandhed og Digt af hans Levnet, kun henhørte til det Sidste, blot godmodig at smile og — næsten for at lade de forhen fortalte Utroligheder forsvinde som Bagateller — at overgaae sig selv i end mere uhorste Begivenheder. Han havde tilforn tjent som Capitain ved de engelsk-hessiske Tropper imod Amerikanerne. Disse Krigstog i det nye, vidunderlige Land vare ham en sand og uudtømmelig Guldgrube til Underholdning. Hvad han der havde seet, erfaret og udrettet, det oversteg ofte Mulighedens Grændse. Helst fortalte han dog om sit Guds i Franken, hvilket dog var almindelig bekjendt som en elendig, høist ubetydelig Huusmandsplads; men efter hans Beskrivelse var det Edens Have, som i utallig Mængde frembragte alle Jordens Frugter og Dyr. Allerede affkallede, udkjernede og syltede rystede man der de ypperligste Pruneller af Træerne, og de krævede kun den ringe Umag med Nedlægningen, for at sendes omkring i hele Verden. Han havde medbragt denne nye Art fra Amerika og kaldet den *Prunus Nurabilis*. At Sagopalsmen der var acclimatiseret og Pisangen

Kun behøvede en ganske let Bedækning om Vint-
 ren, det forstod sig af sig selv, thi fra Arilds Tid
 havde det hverken frosset eller sneet paa hans
 Gods, undtagen paa de Beje, hvor man førte i
 Glæde. Af Bisamrotter og Moskusdyr var der
 saa mange, at Postvognene og Badsækkene, som
 passerede der igjennem, bleve saaledes gennemtrukne
 af Uddunstningerne, at de nærmeste Postcontoirer
 lugtede som Apotheker. Meest forunderlig var dog
 den derværende Jordbunds Frugtbarhed. Mine
 Herrer! — forsikrede Fortælleren — det Stykke
 Jord, som her giver ti Tønder, frembringer der
 halvtredstindstyve; men det er ogsaa ganske natur-
 ligt, thi Godset har — — Fem Etager! faldt
 Krigsraad H... ind og den almindelige Munter-
 hed blev fuldstændig. Sa lee I kun, I Skjælmer
 — kunde da den venlige Referent vel svare, og
 lod sig ikke forstyrre. Hvad der er sandt, det er
 sandt! Og hvorledes troe I vel, at mine Folk
 staae sig der? Dersom min Forvalter ikke har ti
 tusinde Ducaters Indkomster, saa skal Fanden tage
 ved mig! — Vi trivle ikke det ringeste om det —
 svarede Krigsraad R..., men meente tillige, at
 det under saadanne Omstændigheder vilde være
 godt, om Hr. Overhofmesteren blev sin egen For-
 valter. At denne geniale Anmærkning ikke bidrog
 mindre end fem Etager til at forhøje det lystige
 Selskabs Munterhed, det lader sig tænke; ogsaa
 blev den tilbørlig erkjendt af den overforstimester-
 lige Borgermestervaves Leetremulanter, thi og ham
 forekom Sagen ualmindelig plausibel. Lykkelige
 Timer med dette uskyldige, muntre Samvære, hvor
 ere I nu! Han, som saaledes smykkede den ofte
 trykkende Virkelighed med Phantasien's Blomster,
 hviler allerede længe sødt under Jorden, og mange
 af hans Benner tilligemed ham, ogsaa Skjælmerne
 H... og R... Men der leve dog ogsaa Nogle
 friske og veltilmode, som ville vise hverandre dennes

Høvlspaan og sige: „See der en venlig Erindring om den gode gamle Tid, vor kjære Overforstmeister B . . . og hans Gods i Franken!“

Der gives Omstændigheder og Tidspunkter, under hvilke det er saare passende og gavnligt at fremkalde det Gamle og Forhenværende. Derfor ville vi atter erengang ihukomme den Maade, hvorpaa en Gesandt fra de christelige Monarker tilforn blev forestillet Hans Majestæt Storsultanen i Constantinopel. Efterat at han var bleven ført til Serailets inderste Gaard, maatte han, siddende paa Bænke tilligemed sit Følge, i flere Timer overvære den feedsommelige Solduddeling til Janitscharerne, for at blive gennemtrængt af et ret højt Begreb om Hersterens Rigdom og Magt. Derpaa begav Storvezieren sig ind i det Allerhelligste, krøb paa alle Fire hen til Thronen og sagde med sagte, dæmpet Stemme: „Mægtigste Padschah! Verdens Soel! Herre over alle Lande paa Jorden, samt de hellige Stæder Mekka og Medinah! Prophetens Eftersfølger! Uforligneligste! Største! Uovervindeligste! — Her er en Christenhundude, som higer og sukker efter at flue dit Afsyn!“ — „Foer ham, flød ham og lad ham komme ind!“ plejede derpaa at være det allernaadigste Svar. Gesanden og hans Følge gav man nu Scherbet og Sukkertøj — Foeret — Pelts og Kastan — Beklædningen, — og saaledes kom de da omsider, om end ikke krybende paa alle Fire, dog altid i den dybeste Fornedrelses Tilstand og med dens nødvtvungne Udtryk — thi Ribbeenstød gjorde ikke sjelden den oprørte Følelse stum og bøjelig — frem for Herren over alle Jordens Lande, hvis Tilbageviisning til hans asiatiske Hjem allerede for lang Tid siden kun vilde have kostet en ubetydelig Anstræng-

gelse. Men sandt er det, at der i Politiken er en stor Forskjel imellem at kunne og at ville, og de christelige Magter have maaskee sine gode Grunde til at lade Dem være lige. Imedens de holde sine Gesandter og Residenter i Constantinopel, har Tyrken ikke en eneste hos dem. Imedens de paa det Umhyggeligste lade sig underrette om en enkelt Paschas Stridigheder og Foretagender, forsmaaer den opblæste Dsman, at bekymre sig om det øvrige Europas allervigtigste Forhold, Interesser og Krige. Det er mig ganske ligegyldigt — sagde en tyrkisk Sultan, da man engang gjorde ham opmærksom paa saadant noget — enten Hunden æder Svinet, eller Svinet æder Hunden. — Skulde end Ordene nu lyde mildere i Constantinopel; Sagen og Manden ere og blive dog de samme, som før.

VI.

Amalie; eller hvo blev den Lykkeligste?

(Af det Lydske.)

Hvem veed, hvorfor det er godt? sagde Hr. Fabritius, og bortlagde Brevet, som havde forkyndt ham et betydeligt Tab. Hans Kone, som sad ved Spinderokken, rystede vantroe med Hovedet. Nu, hvis det ikke er et Stykke af den Spindestue-Philosophie, hvorover Du alletider spotter. — Det er den bedste Philosophie i Verden, kjære Kone, og Du maae troe, at man kommer langt med den, især i disse bedrøvelige Tider. — Hvor langt da egentlig? — Indtil hiinsides Graven, gode Kone.

Efter din Catechismus vil den hedde: Tillid til Gud; og saaledes, troer jeg, ere vi ganske enige. — Men, sagde Amalie, en liden, overgiven Ting paa elleve Aar, som sad ved Vinduet og aldrig tabte et Ord af det, som blev talt, men desto flere Maske paa sin Strikstrømpe: men, kjære Fader, saa maatte det jo ogsaa være godt, at Naboens Conrad, som igaar vilde prøve paa at dandse paa Linie, faldt ned og slog sig et Dje ud af Hovedet? — Vær ikke taabelig, Amalie! Du er, troer jeg, stor nok til at indsee, at jeg taler om en Ulykke, som vi paa ingen Maade selv have forskyldt. Saa-
dan Modgang, som Himlen tilstikker os, er ligesom et Trækplaster, der borttager alle de onde Bædsker, som Eetsind og Hovmod have bragt i vort Blod; efter en saadan Cuur blive vi desto sundere. Derimod ere selvforskyldte Ulykker haarde Saar, som, om endog den velgjørende Tid synes at læge dem, dog altid opbryde paany, om det endog skulde være paa et andet Sted. — Men dersom Du nu, sidste Søndag, da du gik paa den glatte Is til Waisenhuset, og faldt saa farligt — Hvorfor standser Du? Om Du da havde bruffet et Been? vil Du sige. Nu, jeg vilde da have tænkt: Ulykken har truffet mig i mit Kald; jeg vil være taalmodig, indtil jeg indseer, hvad Godt den kan føre med sig. — Et bruffet Been? raabte Amalie forskrækket, thi netop fik hun Dje paa Dandsemesteren, som gik forbi hendes Vindue. Maaskee lam for Livstid! — Kom hid, Barn, sagde Fabritius, jeg maa dog fortælle Dig et Stykke af min Levnetshistorie. Da jeg var i London blev en Supercargos Post paa en rig Ostindiefarer mig tilbuden. For bestandig var min Lykke gjort. Som jeg stod i Begreb med at bestige Skibet, gik Reebstigen itu; jeg faldt, og brækk min Arm paa to Steder. Bevidstløs bragte man mig til en tydsk Bekjendt i Nærheden, hvis Fa-

milie modtog med den kjærligste Omhu. Min Belynder, som havde anbefalet mig til hiin fordeelaagtige Post, besøgte mig Dagen efter og saae min Fortvivlelse. Fabritius, sagde han, idet han satte sig ved mit Leje og rørt tog fat paa min Haand, kjære Søn, hav Tillid til en gammel Mand, som taler af moden Erfaring; seent eller tidligt vil De indsee, hvorfor Forsynet har tilskikket Dem denne Ulykke. Der gives ingen mere beroligende Trøst, end denne, naar kun Menneskene stedse vilde opsoge den! — Dette gjentog han hvergang han besøgte mig, saalidet jeg iøvrigt kunde udgrunde, hvorledes Tabet af en Post, som i nogle Aar havde gjort mig til en rig Mand, skulde kunde vende sig til min Ulykke. Da jeg omtrent efter otte Ugers Forløb, første Gang gik ud at spadserere paa Rheiden, lob en Fregat ind i Havnen, og dens Capitain medbragte den Efterretning, at min Ostindiefarer var gaaen under med Mand og Muus. — Jeg var reddet; som Følge af ikke at være med den. Her styrtede Amalie til sin Faders Bryst og slynge sine Arme om hans Hals. Netop saaledes faldt jeg min Belgjører om Halsen, vedblev Hr. Fabritius, og lovede ham en usoranderlig Tillid til Guds Forsyn. Snart skulde jeg ogsaa velsigne Himlens Bestyrelse endnu mere. Datteren i dette Huus, en Engel i Hjertensgodhed — see, kjære Barn, din gode Moder der — blev min trofaste Kone; i hendes Arme har jeg nu allerede i femten Aar levet usigelig lykkelig. Fabritius stod op, traadte hen til et Skab og fremtog en Bibel. See, Amalie, sagde han, og slog Bindet om, her staaer dette Sprog opskrevet. Kom det ihu, naar jeg for længe siden er død. Ak, Du vil maaskee ofte komme til at gjentage det for Dig, kjære, gode Pige! tilføiede han rørt. Hvad var ogsaa Mennesket naar Gud ikke prøvede ham! Fuld af Kjærlighed sluttede han Barnet i sine Arme; en Taare faldt paa Amalies

Loffer. Tænk paa, at Himlen fører sine kjæreste Børn igjennem Sorger til Herlighed. — Krigens Fakkell som hidtil kun havde rødnet den sjerne Horizont, drog nu ogsaa over disse blomstrende Egne, og satte saavel de stolte Palaier som de fredelige Hytter i Brand. Fabritius fandt nu ofte Lejlighed til at anvende sit philosophiske Problem; men den Classe af Proselyter, han søgte at hverve, blev desuagtet ikke meget talrig. Hans Kone, som med hver Dag saae den suurt erhvervede Formue at astage, græmmede sig i Stilhed, og vadede i søvnløse Nætter Hovedpuden med sine hede Taarer, medens Fabritius sov roligt og fast. Hvor kan Du da, trods al din Philosophie, blive saa ligegyldig! sagde den godmodige Kone, med en mild Trettesættelse, til ham; Du tænker heller slet ikke paa Fremtiden. Hvad skal der da engang blive af Amalie? At jeg skal blive fattig, er sandelig ikke det, jeg frygter for; men vort stakkels Barn, det vil engang ikke beholde det Mindste tilovers. — Ikke det Mindste, kjære Kone? svarede Fabritius. Virkelig ikke det Mindste? Altsaa heller ikke hendes Fromhed og Flid, ikke hendes Tillid til Gud, ikke — her lagde han, dybt bevæget, begge sine Hænder paa hendes Skuldre — ikke dine Dyder, som engang vorder hendes Arv? — Den gode Kone sank grædende til Mandens Bryst; i dette Djeblig godtgjortes Sandheden af hans Philosophie. I Ulykken luttres Dyderne; Mennekets Hjerte er en raa Diamant, som kun med Diamantstøv kan slibes.

Fabritius døde, som han havde levet; han førte ikke Retskaffenheden paa Tungen, men i Hjertet; hans Død var den Retsfærdiges Død. Gud vil være din Fader! stammede han; Hav Tillid til ham, naar han tilstikker Dig en Ulykke. Et forklaret Emil, som om han ahnede Himlens Belsig-

nelse, svævede om hans Læber, og med dette Smil
 opgav han sin Aand. Den hele Byes uhyklede
 Klager ledsagede Vigtoget, og forøgede kun den
 trostesløse Enkes Smerte. Græmmelse og Sorg
 fastede hende paa et Engeleie, af hvilket hun ikke
 skulde staae op. Den moderlige Kjærlighed sængs-
 lede hende til Jorden, Længsel drog hendes Dine
 til Himlen. Hendes Bortgang sammensmeltede
 Livets sidste, sødeste Følelse med Ahnelsen om et
 uadskilleligt Gjensyn. Efter faa Maaneder ind-
 sluttede een Grav tvende Hjerter, som i Livet al-
 drig havde flaaet adskilte. Med den lille Rest af
 Formue, hun havde reddet af Forældrenes Efter-
 ladenskab, drog Amalie til en Tante i Naboelau-
 get. Hun traadte just ind i sit fjortende Aar.
 Hvad der hidtil stille havde slumret i Knoppen,
 udviklede sig nu til Modenhed; en skøn Skabnings
 Ynde og tryllende Træks Tillokkelse traadte frem
 i fuldeste Blomster; men den gode Natur havde
 endnu gjort mere, den havde skjænket dette skønne
 Legeme en ædel Sjæl. Den fromme Enkes Dine
 hvilede med Velbehag paa denne dyrebare Arve-
 part; hendes eneste Omsorg var Amalies Lykke.
 Hun dannede den herlig opblomstrende Piges
 Hjerter til Dyd, hendes Aand til nyttige Kund-
 skaber, og gav hendes Talenter en Retning, ved
 hvilken den qvindelige Prydelses Perle, den elst-
 værdige Beskedenhed, ikke gik tabt. Saaledes
 forløb fire Aar, da den ædle Matrone pludselig
 blev truffen af et Slag, og uden Bevidsthed
 døde i sin Pleiedatters Arme. Amalie følte sig
 nu ganske forladt; hun mindedes sin Tantes
 Søster, som var gift med en Kræmmer i en liden
 Kjøbstad, fyrgethye Mile fra hendes Fødeby, hun
 samlede sine ubetydelige Sager, og begav sig paa
 Veien derhen. — Postvognen, hun besteg, indeholdt
 tre Passagerer, foruden hende. En ung Fændrik,
 som første Gang vilde sætte Residenten i Forbau-

felse med sin nye Uniform, en gammel, forulykket
 theologisk Candidat, som reiste paa Declamationen,
 og en Jøde med ildfarvet Haar og Skjæg — det
 var Reiseselskabet for den frygtssomme Pige, som
 idag vovede sin første Udflugt. Den hoffærdige
 Krigsgud, som, i Henseende til sin Kinds Prydelse,
 endnu laae i Strid med sin kjære Mamas Sjæls,
 ferhaanede Generaler, som vare blevne graae un-
 der mangfoldige Feldtslag, og stormede lystig
 den ene Fæstning efter den anden; gjorde han
 engang en Pause, for selvtilfreds at indhulle sig
 i sin Tobakspibes Virak, saa traadte Declamatoren
 op med nogle selvgjorte Sonetter, som vare endnu
 mere knudrede end den Steenvej, paa hvilken de
 stakkels Reisende bleve skumplede; Hebræeren sad
 stille i et Hjørne og regnede Tal i sin Tegnebog,
 imedens Amalie med vemodigt Hjerte saae tilbage
 til den elskede Fødeby, hvis Dage lidt efter lidt
 — af, maaskee for evig! — svandt for hendes
 Dine. Dag, Moses, begyndte Fændriken pludsel-
 lig, idet han holdt Resten af sin Frokost hen til
 Jøden, eller Fanden skal annamme Dig — om
 han ellers holder det Umagen værd. — Den for-
 frækkede Israelit drejede sig fortørnet til den an-
 den Side, men her stødte han paa Digteren, som
 just berusede sig i Hippokrenes Vand, der dog
 denne gang var brændt. Den fromme Candidat
 gjorde endnu nogle behjertede Drag af Flasken,
 fordrejede Djinene, og begyndte et frygteligt Ana-
 thema imod Judaismen, ved hvilken Lejlighed den
 kloge Hebræer valgte den Vej, som er den eneste
 raadelige imod Zeloter af hvilket som helst Slags:
 han svarede ikke et Ord. Den stille Pige saae
 stille hen for sig og skjælvede; snart kom nu Ra-
 den til hende. I den fine Jomfruelighed ligger
 en Værdighed, som kun behøver Standhaftighed,
 for at holde endog den Frækste inden hans Skran-
 ker. Naar Fændriken lagde sine galante Eder

for Amalies Fødder, eller Declamatoren udrystede sine pedantiske Sødheder paa hendes Skjød, saa forstod hun at holde sig paa en Middellinie imellem Misfornøjelse og Behag, som ligesaa lidet kunde fornærme, som opmuntre.

Paa den fjerde Station forenede endnu en femte Passageer sig med dem; en liden tyk Mand paa henimod halvtredsindstyve Aar, med et brunt Ansigt, af hvilket en stor, ildfarvet Næse skuede frem; under de bukkede, sorte Djenbryn fore et Par smaa graae Dine omkring til Højre og Venstre, en fortrukken Mund gav enhver af Ansigtets Halvparter en anden Maske, og det, som Naturen havde tildeelt ham af en kort Pande, blev næsten aldeles skjult af en rund, sort Paryk. Han udgav sig for en Landsbyeskolemester, som vilde besøge sine Slægtninge, og hans forslidte sorte Klædning, hans hele Optørsel modsagde idetmindste ikke dette Dypgivende. Alles Dine rettede sig forundrede paa ham, da han traadte ind; Ingen i dette Posthuus havde nogensinde seet en saa paafaldende Skabning. Død og Pine! udbrød Fændrifken, da den Gamle var traadt ind i et Sideværelse, for at erlægge sine Postpenge, dersom det ikke er et Galgephysionomie, saa vil jeg bortbytte min Kaarde imod en Pennefjær. Det var den høieste Eed i den unge Krigsguds Dine.

Den Karl er en afgjort Kjeltring, svarede Candidaten, jeg seer ham allerede dingle paa det trebenede Træe. — Men, svarede Tøden, hvad kan han da gjøre for sit Ansigt, som den kjære Gud har givet ham? — Similis simili gaudet! mumlede Theologen, idet han spottende saae paa Georærens Hoved, Nyveorganet staaer jo nævetykt frem under Parykken. Skolemesteren traadte nu atter ind, og begyndte paa sin Aftensmad. Da Postvognen maatte ompakkes her, saa vare Passagererne nødte til at dvæle i nogle Timer.

— Være vi kun først igjennem den fordømte Skov! utbrød en af Postillonerne, det er slet ikke rigtigt derinde. — Et Spøgelse, min Ven? svarede Candidaten, en Skygge maaskee, som Charon ikke har villet optage. — Na, hvad kommer Deres Narrestreger mig ved, Herre, svarede Postillonen; et Duin haandfaste Karle er det, som kunde binde an med Satan selv. — Den sorte Mand i Krogen tabte ikke et Ord af denne Samtale, imedens han syntes ivrig at gnave paa sin Kalvekølle. Amalie spurgte ængstelig, om man da ikke vilde oppebie Morgengryet her? De andre Rejsende vare af samme Mening; kun Skolemesteren satte sig aldeles imod enhver Opsættelse, især da Postmesteren forjættede, at den hele Skov var bleven gjennemløst Dagen iforvejen. — Vær ubekymret, sagde Fændriken til sin Vedsagerinde, saa længe denne Klinge endnu er tre Tommer lang, skal Ingen ustraffet torde nærme sig Dem. — Amalie havde just aflaget sin Straahat, for at sætte en Kappe under samme, da den unge Mars snapede den bort og erklærede den for godt Bytte. Den stakkels Pige kom ud af sig selv; i Hatten foeret havde hun omhyggelig indsyet nogle Dusin Banksedler, sin hele Rigdom, og nu vilde hun fortvivle, da Fændriken lod til, slet ikke at ville udlevere sit Sejerstegn. For Skolemesteren, som havde et skarpt Øje til Alt, som foregik omkring ham, var denne Uengstelighed paafaldende; hans modne Erfaring lod ham saa halvt om halvt gætte Upløsningen af Gaaden. Hun saaer vel bekvemme sig til en liden Udverling, mit kjære Barn, sagde han til Amalie, de Herrer Militaire ere nu engang vant til at gjøre Bytte. Den skjælvende Pige skulde, i sit Hjertes Angest, gjerne have givet Officieren ti Rys for eet, dersom han havde paa-
staaet det. Imidlertid førte Vognen frem, vore Passagerer steg ind, og rask gik det fremad i

fuldt Trav. Snart var man ved Indgangen til Skoven. Samtalen som hidtil endnu havde været temmelig levende, blev nu stedse mere afbrudt, og standsede omsider aldeles. Raa og kold laae den mørke Nat udsprendt over dem; i de høje Grantoppe rasede Stormen, og kastede afbrukne Grene paa Heste og Vogn; Maanen, som kun for Djebliffet traadte frem af de forbidragende Skyer, kastede sit magiske Lys paa den gyselige Scene, og skuffede Frygtsomheden med de eventyrligste Skikkelser. En Dødsstilhed herskede; kun stundom hørtes Skriget af en opskræmmet Ravn igjennem Stormen. Saaledes kunde vel en halv Time være forløben, da de Rejsende pludselig, baade til Højre og Venstre, hørte en gjennemtrængende Piben, og i et Nu var Vognen omringet af sex Røvere, som strakte de lynende Sabler imod dem. En af dem holdt Kudskken fast, To besatte Vogntrinene, de to Andre opbrøde Kofferterne, og den Sjette, som syntes at være Anføreren, aabnede Vogn døren. Giv os godvillig deres Penge og Kjøstbarheder, sagde han i en barsk Tone, saa skal der ikke vedersfares dem noget Ondt. Fændrikken var den Første, som hengav sin Kaarde, endstjøndt den endnu ikke havde mistet en eneste Tomme af sin Længde; Candidaten fremtrak i sin Hjerteangest alle sine Sonnetter og Trioletter, med hvilke han vilde rejse Udødeligheden imøde; den stakkels Gode sammensøgte skjælvende sit Bidrag af alle Lommer. Røveren vejede nu samtlige Bidrag i sin Haand. Det vilde jo neppe være nok til en Frokost, sagde han med en truende Bevægelse af sin Pistol, kunne Herrenne ikke sammenbringe nogen bedre Collect, saa komme de til at betale med deres Personer. Skolemesteren, som hidtil havde trykket sig ind i et Hjørne af Vognen, bøjede sig nu fremover og taledes til Anføreren nogle Ord i et Sprog, som ingen af Selskabet kunde forstaae.

Hvad gjælder det, begyndte Roveren pludselig, Gomsfruen kommer dennegang til at udløse samtlige Herrer. Om Natten skinner ingen Soel, ræk mig engang Deres Straahat. — Amalie sad ubevægelig, som rørt af et Slag. Jeg udbeder mig Deres Hat, Gomsfru, sagde Anføreren med en Tone og en Gebærde, som paa engang vakte hende af hendes Bedøvelse; skjælvende rakte hun ham Hatten. Roveren lod en Lygte bringes frem, aabnede Underføret og fandt Bankofedlerne. Godt, see her, Gomsfru, tak for mig. Med disse Ord fastede han Hatten i Amalies Skjød og forsvandt med sin Bande i det tykke af Skoven. Postillonnen bankede paa Hestene og jagede afsted over Stok og Steen; da de Rejsende vaagnede af deres Bedøvelse, savnede de Skolemesteren. Sagde jeg det ikke nok, at den Karl var en Kjæltring, udbrod først Candidaten, Hjulet stod jo tydelig tegnet paa hans Pande. Faaer jeg nogensinde fat paa de Skurker, raabte Fændriksen, saa skal — her besindede han sig, at han havde bortgivet sin Kaarde, og nedslugte Resten af sin Trudsel. Amalia laae imidlertid i en fuldkommen Asmagt, med sit Hoved nedsænkt paa Israelitens Bryst; den redelige Mand var ængstelig bekymret for hende, han havde glemt sit eget Tab over den stakkels Piges Ulykke. Rørt sluttede han hende i sine Arme, han klappede hendes kolde, blege Kinder, viste hende alle mulige Kjærtegn, og blev ikke rolig igjen før en velgjørende Taarestrøm gav hendes beklemt Bryst Luft. Under denne grove Kjole slog et fintfølende Hjerter; uden denne ædle Mand's Trøst, uden hans Forsorg vilde den Ulykkelige have bukket under for sin Elendighed. Efter to gjenfemsørgede Dage indtraf Postvognen i den Bye, hvor Amalie fremdeles vilde opholde sig. Israe-liten, som først var sprungen af, trykte hende usformærkt et lidet Papir i Haanden. Mine Fæ-

bres Gud ledsage Dem, kjære Barn! sagde han
 sagte, og forsvandt om et Hjørne. Da Amalie
 befundede sig og aabnede Papiret, fandt hun en
 Ducat deri. Hun var vis paa, at det var den
 eneste Skat, som den fattige Jøde havde reddet
 fra den natlige Ulyndring. Den uhykkelige Pige
 traadte ind til sin Tante, og bragte Armøden i et
 Huus, hvor den største Trang tilforn havde her-
 sket. Hvilken Fremtid viste sig nu for hendes
 Dine! Daglig at astrobfse sin flittige Naal den
 kummerlige Næring, skulde nu være hendes hele
 Livs Lod. Tidt, naar hun om Midnat ikke læn-
 ger kunde holde de forgrædte Dine vaagne, og
 traadte til Vinduet, for at muntre sig igjen — o,
 hvor stille og øde var da Alting omkring hende!
 Intet Vindue var nu mere oplyst; kun hendes
 eget oplystes endnu af en sparsom Lampe; den
 hele Verden omkring hende laae i en dyb Søvn.
 Klagende sank hun paa Knæe og hævede de kum-
 merfulde Dine til Stjernerne; her paa Jorden
 var hendes Livs skjønne, ungdommelige Drøm
 svunden for evig. Dog var det ikke hendes Ulykke
 alene, som afløkkede hende disse hede Taarer; hun
 saae sine elskede Slægtningers Mangel; uden hiin
 Ugudeliges Rov havde hun været istand til at dele
 alle Smaasorger med dem, nu maatte hun træde
 tilbage, i Råd med de andre hjælpeløse Børn.
 Der var kun en eneste Stæv, som holdt hende op-
 rejst i denne Glendighed: Religionen, denne Trø-
 sterinde for alle Uhykkelige, som holde sig til den.
 Nu satte Spiren, som de fromme Forældre havde
 plantet i Barnets Bryst, og den ædle Matrone
 saa omhyggelig havde plejet, de skjønneste Frugter.
 Den Uhykkelige saae med ædel Stolthed — ja
 stundom og med fornøjet Sind — ned paa sin
 Armød. —

En Aften, da Familien sad ved sit tarvelige
 Maaltid, traadte en Fremmed ind i Værelset. —

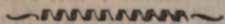
Tilgiv, begyndte han, jeg veed ikke om jeg gaaer rigtig— dog jo, jeg seer at jeg har truffet det. Amalie sløj med et Forsærdelses Skrig op af sin Stol: Skolemesteren stod for hende. Bliv ikke bange, kjære Barn, sagde han; rigtignok maa De være vred, meget vred paa mig, men det vil nok finde sig. Nu maa jeg først og fremmest udbede mig en Stoel og et Glas Viin, thi jeg har idag løbet hele Byen igjennem efter det kjære Barn. Amalie havde truffet sig hen til Binduet, og vilde netop smutte ud af Døren. Ikke af Stedet, Pige, raabte den Gamle, troer Du, at jeg altid sidder paa en Postvogn? Kom hid, Hjertebarn, blev han ved, da Amalie endnu stedse nølede, kun et Minut skal De høre mig, og vil De da endnu skjænde paa mig, saa tager jeg min Hat og skal gjerne bliver borte med det Samme. Han satte den modstridende Pige ved Siden af sig paa en Stol. Den fattige Skolemester, sagde han smilende, er nu bleven til en rig Juveleer. Dengang, da vi lærte at kjende hinanden, var jeg paa en høist vigtig Rejse; da Røgtet om en Røverbande, som drev sit Væsen i hiin Skov, kom mig for Dre, lod jeg min Rejsevogn staae og satte mig paa Postvognen, for at jeg ubemærkt og umistænkt kunde komme videre. Ingen af mine Rejseledsagere gjættede, og Røverne kunde endnu mindre formode, at der i min gamle Paryk var skjult et Dusin Diamanter, hvormed en heel Skare af Kjeltringer endog kunde have løskjøbt sig fra Galgen. Den ringeste Opsættelse af min Rejse var aldeles umulig; jeg maatte berede mig paa Alt. Deres Ungsteligheid ved Officierens Spøg med Deres Hat undgik mig ikke, jeg gjættede Marsagen. Kunde vi dengang ikke tilfredsstille Røvernes Forventninger, saa bleve vi mishandlede og plyndrede, mine Juveler vare sandsynligviis tabte,

og jeg blev en Tigger, om jeg endog kom derfra med Livet. Jeg saae ingen anden Redning, end at give Deres lille Ejendom til Priis, for at bevare en Skat, som overgik den mange hundrede Gange i Værdie. De Ord, som jeg tilraabte Røverne i deres kaudervelfste Kjeltringssprog, røbede dem Hemmeligheden, og satte mig saaledes i Kredit hos disse Skurker, at jeg holdt det for sikrere at betroë mig til deres Vedsagelse ud af Skoven, end at udsætte mig for et nyt Overfalds Farer eller for mine Rejssekameraders uundgaaelige Mishandling. Nu tænker jeg, kjære Barn, at den stakkels Skolemester har undskyldt sig hos Dem; han skulde allerede for længe siden have gjort det, dersom ikke hans betydelige Reise, hvorfra han først for nylig er kommen tilbage, og Ubekjendtskabet med Deres Navn og Bopæl havde hindret ham deri. Endnu beder jeg kun om, at hans Talsmand maa tale. For det Første altsaa — han tog et Papir op af Lommen og lagde det paa Bordet — her er den fulde Erstatning, som tilkommer Dem paa Guds og Retfærdighedens Begne. Vil De derimod gjøre mig en Tjeneste, kjære — Amalie hedder De? Nu vel, kjære Amalie, Deres gode Hjerte overlader vel Dette til den gode Mand der, for at han kan oppudse sin Krambod. For Dem har jeg her en lille Grindring — han stak hende en Solitair paa Fingeren —; seer De, gode Barn, denne Steen er den ringeste af dem, som De har reddet for mig; men mere faaer De ikke af mig; hører De vel, slet ikke mere — thi en Datter, som besidder Alt til Overflødighed i sin Faders Huus, behøver man ikke at give Noget. See kun paa mig med Deres store sorte Øjne, saa meget De vil — kom hid, kjære Barn, Du er, fra idag af, min Datter. Han trak den overraskede Pige til sit Bryst og omslynkede hende med om Hestighed. En højtidelig

Tausheb herstede, indtil den endelig opløste sig i Amalies blide Taarer, i det ærværdige Hgtepars rørende Taksigelser og i den Gamles glade Snak-somhed. Midnatskloffen erindrede dem om at bryde op. Da Amalie befandt sig alene paa sit Værelse, ansaae hun Alt for en Drøm, hvoraf hun nylig var vaagnet; kun den glimrende Steen overbeviste hende om Virkeligheden. Hun traadte til Vinduet og betragtede den mørke Nat og den øde Stilhed, og en fugtig Glands omtaagede hendes Dine, men dennegang vare de sødere, disse Taarer. — Belgjørende Natur, Du gav Menne-sket Grindringen, paa det at han ikke skal forsage i Ulykken, fordi han ahner bedre Dage, og paa det at han skal blive maadeholden i Lykken, naar overvundne Lidelsers Billeder drage ham forbi. Det Minut, som adskiller Nød og Frelse fra hinanden, er vort Livs skønneste Øieblik. — Nogle Dage derefter afhentede den Gamle sin Plejedatter; han medbragte denne Gang sin Søn, som nylig var kommen tilbage fra sin store Tour igjennem Europa. Den unge Mand havde faaet sin Opdragelse i den store Verden, han ventede at finde en liden Landsbyes stille, undseelige Datter, og forbausedes ikke lidet, da han fandt Naturens Simpelhed saa fint forenet med Aandens Dannelse, Sædernes Ustyld med Verdenstonens Gratie. Og Amalie? Nu, hun meente, men ganske hemmelig, at Rejseselskabet ikke var bleven slettet ved ham. Robert førte sin nye Søster ind i hendes Bolig. "Sandelig," sagde han, idet han tog hendes Arm med en Følelse af Æmhed og Beundring, "jeg skulde aldrig kunne tilgive min Fader, at han, endog kun for et Øieblik, har bedrovet saa yndig en Pige, dersom jeg ikke tænkte for egen-nyttig om en Fordeel, som hele Verden vil misunde os." Amalie slog Dinen ned, og kunde kun fremstamme nogle saa Ord; men der gives et

stumt Sprog, for hvilket ethvert levende træder i Skyggen, om dette endog, ligesom Chinesernes, bestod af 80,000 Bogstaver. Det kan være en sød Forretning at overtage den første Rolle i Amors Lege, men Intet er kedsommeligere end at spille den stumme Fortrolige hos et Par Forelskede; Læseren maa ikke være bange for, at han skal komme til at forestille denne tredje Person, vi ville ikke gaae hans Phantasie i Forkjøbet, han kan lettelig tilføje det Manglende af sin egen Ungdomshistorie. Forlovelsesdagen randt hen i stille Glæde; dette rørende Drama behøvede ingen fold Tilskuer. Aldrig faldt vel en Aften paa tre glædere Mennesker, som kun i eet Punkt ikke kunde faae den venskabelige Tvist afgjort: Enhver af dem paa stod, at være den lykkeligste. Amalies Baagnen efter denne sødt gjennemdrømte Nat blev kronet med en ny Glæde. Hun fik Underretning om den redelige Jødes Opholdssted, som hidtil var undgaaet alle Efterforskninger, og allerede en Time derefter sad hun med sin Kjæreste i Bognen. Hun fandt en liden ussel Bolig og Faderen til en talrig Familie. Lærerne stode i Vinene paa den retskafne Mand, da han hørte den gunstige Bending, Amalies Skjæbne havde taget, men Ducaten vilde han slet ikke mindes. Efter et halvt Aars Forløb stod et net Baaningshuus i den saldesfærdige Hyttes Sted, og Kramboden, hvori den lykkelige Israelit stod og solgte, var rigelig forsynet med Varer. — Kjære Barn, sagde den Gamle, Aftenen før Brylluppet, til Amalie, jeg havde foresat mig, at overraske Dig imorgen tidlig med en Bouquet af de skønneste Brillanter; men jeg skammer mig nu over mit Indfald. Hvor kunde det falde mig ind, at ville pryde et Bryst, som bærer en uskatteerlig Juvel i sig selv! Gjør mig den Tjeneste, at lade endog den mindste af mine Foræringer blive i dit Gjemme

imorgen, for at Verden kan see, at Du Intet
 Skylder os, men vi have Dig at takke for Alt. —
 Bryllupsdagens Morgen dvælede Amalie længe
 paa sit Kammer. Den utaalmodige Brudgom li-
 stede sig derop, og fandt hende paa Knæ, tryk-
 kende Bibelen til sine Læber. Hun sank i Roberts
 Arme med en Henrykkelse, som syntes at være
 Smerte, men en Smerte, som var Henrykkelse.
 Ak, min gode Fader havde vel Ret, hulkede hun,
 idet den Elskede kysede Taarerne af de tindrende
 Øjne, „Gud fører igjennem Sorger til Herlighed!“
 I en simpel hvid Kjole traadte Amalie til Alte-
 ret; ingen Diamanter glimrede i de sorte Lokker,
 ingen af Orientens Smykker omslyngede den skønne
 Arm, kun Ducaten buggedes paa hendes Bryst.
 Da man satte sig tilbords, ventede hende en ny
 Overraskelse; hendes Rejseledsager tog Plads lige-
 over for hende. Den hulde Brud tog Højtidst
 Pokalen: „Paa min Belgjorers Lykke!“ sagde hun,
 idet hun bøjede sig imod ham med et sjælsfuldt
 Smil. En Taare randt ned i den redelige Mand's
 Skjæg. Ak Gud, Jomfru, vil De allerede her
 saa rigelig belønne en god Gjerning, hvad kan jeg
 da engang vente mig i Himlen!

VII.

Den hvide Due.

(En norsk Fortælling.)

Paa en lille Rejse i en af vort elskede Føde-
 lands Fjeldegne, der ere saa rige paa skønne, gro-

testte Situationer, modtoges jeg blideligen og giestfrit i Mattheherberge paa en vakker Bondeggaard. Jeg fandt mig ret saa vel der. Fra det lille Vindue nød jeg den liveligste Udsigt. Hist granklædte Fjelde, hvor den hvide Birks lysgrønne Løv blidnede det smukke Malerie, her en brusende, solvfarvet Elv, hvis skummeende Fos svaandt hen i den stille, spejlsklare Sø, og i Baggrunden hvilede den dalede Sol med rødligt Skjær paa de fremragende, sneedækkede Bjergtoppe. I den hyggelige, nysopmalede Hytte herskede Orden og Reenlighed, og Alt vidnede, at Besidderne vare, om ikke rige, saa dog velhavende. Kun hvilede en stille Sorgmodighed over ethvert Ansigt, der fremstillede sig for mig. Dette var især Tilfældet med Huusmoderen, en Kone i sin Alders Sommer, Sundhedens Billede, rosenrød og lilliehvid.

Da jeg stedse har den Skik, at søge Omgang med dem, der omgive mig, for at belæres og lære, gav jeg mig i god Passtid snart med den Ene, snart med den Anden, eftersom Sykler, stundom og Nyfgenhed, drev dem ind i den lille Stue.

Min yttrede Forundring over den raske Konnes iøjnesfaldende Corrig lod hende finde forønsket Bejlighed at udøse samme i mit deeltagende Skjød, hvorved jeg da fik at vide: at hun nylig havde mistet sin eneste Datter, 3—4 Aar gammel.

En Besynderlighed var der og ved dette Dødsfald — sagde Konen lidt roligere, efter at have lettet Hjertet ved en Strøm af Taarer, imedens jeg af mit cornu copiae udstræede alle mulige Trøstegrunde — at samme Dag, da Barnet døde, kom her en hvid Due, som blev længe siddende paa vore Tage. Ingen saae den komme, heller ikke flyve bort igjen, og her har dog ellers aldrig været Duer hos os.

Denne Idee var mig ingenlunde paafaldende; thi i vor Bygd plejer almindelig fortælles smaae

Bidundere ved de fleste Dødsfald, og, da Konen fortalte saa temmelig let hen uden videre Paa-stand, lod jeg det løbe, udviklede blot mine Tan-ker om den ringe Gnist af Rimelighed, der var i, at hin uskyldige Fugls Ankomst, Dphold og Bort-svinden kunde have mindste Indflydelse paa Bar-nets Liv og Død, samt hvor let den, forvildet fra sit vante Dpholdssted, kunde være kommen did ic., hævede Conversationen, og — tænkte ikke mere paa den hvide Due.

Den følgende Dag fortsattes Rejsen paa den lille, vælige Traver.

Efterat have tilbagelagt et Par Mills Vej, kom jeg ind i en tæt skyggesfuld Naaleeskov, hvor en Bonde med vældige R kæmpeslag fældede en Gran ved Siden af Vejen. Jeg standsede Gan-geren, morede mig over det herlige Echo langs Fjeldene fjern og nær, især ved den mægtige Stam-mes drønnende Fald, og gav mig i Snak med Huggeren, der efter fuldsført Daad hvilede paa sine Laurbær. Det var en tapper Bøss*) i sin Mandoms bedste Alder, med en fleben Tunge; men over Djet hang et Taageslør, et Par tykke Rynker, der ikke syntes at tilhøre det frie Afsyn, og alt imellem tonedet et dæmpet Suk fra det qual-fulde Bryst. Ved min sagtmødige Anmærkning over den Bedrøvelse, jeg troede at ane i hans Blik, fik ogsaa hans pressede Barm en Smule Lust.

Den lidende trænger stedse til Meddelelse, og føler sig dog noget mindre tung, naar han faaer fortalt Aarsagen til sin Kummer, selv til den mest Fremmede, der iler ham forbi, og altfor ofte lyt-ter ligegyldigt dertil. Ogsaa her flød en Arm af samme Kilde, som den forrige.

*) Nemlig fra den Egn i Norge, der bærer dette Navn.

Nys havde Dødens kolde Haand berøvet ham en hartad voksen Datter, den ældste af Evende, og det netop nu, da hun var saa uundværkelig i Bestyrelsen af Huus og Gaard; mens Moderen laae og havde længe ligget paa Sygelejet. Men — hvor studsede jeg! da han med et tvefyldigt Bæmøds Smil udbød:

Det var dog høist besynderligt, at samme Dag, hun døde, kom en hvid Due, og sad den ganske Dag paa Baanhøustaget stille og nedkøet. Jeg selv er født paa denne Gaard, er fyrrentyve Aar, har været her min hele Levetid, og min Fader lever her, som Elding; men aldrig tilforn have vi seet det Slags Dyr her; — dog fattede jeg mig snart igjen, nedrev Indbildningen om noget Overnaturligt i denne simple, naturlige Tilbragelse — red min Vej, og glemte snart det lette Indtryk, de to saa lignende Tilfælde havde gjort paa mig i de første Djebliske.

Paa fjerde Dag derefter førte Bejen mig forbi en Kirke. Fiernt henne blev jeg vaer en Eigeprocession med langsomme Skridt at nærme sig Kirkegaarden, den de da ad en Gjenvej naaede længe for jeg.

Uf den stille Højtidelighed, hvormed Toget skred frem, sluttede jeg, at den Hedenfarne ikke havde været af Bondestanden, og Formodningen blev til Visshed, da jeg kom nær nok for at kunne skjelne En med Uniform og et Par Sortklædte i Følget. Jeg steg af, bandt Hesten til et Træ, og gik i Kirken, for at skue dens Mærkværdigheder. Her blev jeg ret opmuntret ved en aandfuld Tale i et net, blomsterrigt Sprog. Deraf erfoer jeg tillige, at den Afdøde havde været en fader- og møderløs Præstedatter fra det nærmeste Stift, fra spæde Barndom opdragen i Talerens Huus, og nu i Ungdoms Aar var død efter søje Dages ringe Sygdom. Idet jeg, da Forretningen var

tilsende og de fleste Mennesker udgangne, stod i Choret og studerede et flet conserveret antikt Malerie efter Leonard de Vinci, kom den artige Præst, og, efter de første Complimenter, hvorunder han naturligviis fik at vide, hvem jeg var, med blid Gjæstmildhed indbød mig til et tarveligt Venne- maaltid i sit Huus, et Tilbud, som jeg, der kunde rejse efter Lyst og Bequemmelighed, modtog med Fornøjelse.

Ved Bordet kom jeg, som Fremmed, at sidde hos den hæderlige Families Oldemoder, en munt- r, snaksom Matrone. Hvad Under nu, at Da- gens Scene gav Traad til Samtalen? hvilken vel tit blev afstaaen, men ligesaa ofte af den Gamle knyttet igjen, hvorved den Udvødes hele Slægtre- gister, Oberster og Majorer, Provster og Præster marcherede op for mig. Alt godt og moersomt nok! men — Hvo maler min Forundring, da hun med blød Stemme i et lavere Tonefald vedblev saalunde:

Saares besynderlig og mærkværdig forekom- mer den Omstændighed mig, at om Morgenens, som Bolette henvod om Natten derpaa, os alle uvitterlig, kom her en hvid Due, svævede hele Da- gen fra det ene til det andet Tag paa Præstegaar- dens Huse, og var saa tam, at den fløj ned blandt Høns og Vender, nippende sig Korn af disses Fø- de; men om Morgenens fandtes Pigen død, og Duen intetsteds i Nærheden.

Længe sad jeg taus, forbauset, og vovede ikke at fortælle, hvad der forhen var hændt mig.

Saa hyppigen — tre Gange efter hinanden den samme Begivenhed. Det var mere end jeg hold kunde bære. Tanken om den hvide Due for- fulgte mig allevegne, og da jeg efter kort Tids Forløb atter naaede mit stille, fredelige Hjem, og fandt min ældste Datter, der ved min Bortrejse havde været fuldkommen sund og frisk, hæftig an-

greben af en hidfig Feber, gif jeg rystende med Hovedet paa mit Studeerkammer, forsynede min sikker Bøsse med en kraftig Ladning, og sagde halv spodst, halv ængstelig: kommer Morder-Engelen her, skal den vist have gjort sin sidste Tour her-neden, isald det kolde Bly ellers mægter at ramme og dræbe den; — men den flinke Piges ufordærvede Natur kom snart igjen i Orden ved omhyggelig Pleie og fornuftig Anvendelse af simple Lægemidler. Naturligviis lod ingen Due sig see, og, da jeg saa fik Stunder, i Mag at overveje, hvor let den samme eller tre forskjellige flige hvide Aander have kunnet indfinde sig paa hine Gaarde, der laae omgivne, skjøndt i en temmelig Graastand, af et Par Herregaarde, hvor der vrimlede af disse nydelige Skabninger; samt at hiint lille Nor havde været plaget med Udslet fra Buggen af, at Pigen nylig var opstanden fra Skarlagens Feberen, hvorved hun ventelig af idel Uforsigtighed havde paa-draget sig en brat Død, og at endelig den arme Tomfrue sit halve Liv igjennem havde været svind-sottig; da bortveiredes aldeles hvert Spor af den Forbauselse, hvori disse hyppige, og lignende Facta havde sat mig, som var udmattet og sløvgjort af Rejserne i Sommerheden.

Selv den fordomsfrie Naturgrandstær fair saaledes ikke afværge, at en eller anden Tildragelse stundom vorder ham for stærkt paaafaldende, og virker paa hans Sanser, hvad den ikke burde; dog snarlig samler han sin Kraft og Eftertanke, overvejer, undersøger, og finder sig beroliget.

Ellers er man nok i vore Dage en Smule vel letsindig. Nogle troe flux Alt, Andre slet Intet. At holde Middelvejen her, som i det hele Liv, er en gylden Regel, der aldrig ofte nok kan worde indprentet især den tilvoksende Ungdom.

Thi vogte man sig, overtroist at ansee enhver Hændelse, der ikke strax ved Fornuftgrunde kan forklæres og begribes, for noget Overordentligt, for

et Produkt af Landeverdenen. Eigesaalidet bør man uforstandigen nægte: at der i det store Mellemrum imellem Engle og Menneſker gives fornuſtige Væſener, om hvilke vi Dødelige Intet vide, til hvilke vi Intet kjende; formodentlig fordi det ſaaledes og ikke anderledes er os tjenligſt.

Saa var det dog vel ikke uſandsynligt, at der kunde gives Tilfælde, hvori diſſe Væſener virkede paa denne Klodes Indbyggere. Problemet ſtaaer derhen. Jeg har fortalt mit Eventyr — mit Sagn, eller — om man lyſter — min Novelle.

VIII.

Dampſkibet.

Cancellieraad Duus beſad en ſjøn liden Formue, ſom han ved Flid havde erhvervet ſig, og ved Sparſomhed, god Huſholdning, og hældige Forbindelſer havde vidſt at vedligeholde. Han var Enkemand og havde kun et eneſte Barn, en Datter, Loviſe, der ſkulde arve ham.

Loviſe, ſaa ſmuk, ſaa fordringsløs, ſaa ſædelig og god ſom beſteden, var indtraadt i ſit nitende Aar; og havde naturligviis, ſom alle ſmukke Piger i denne Alder, ogſaa ſine Tilbedere; dog i det vi her tale i Flertallet, vil det egentligen ſige, hun havde to ſaadanne; det er rigtig nok En mere end der behøves; men meget mindre end mangen Pige i en ſtor Stad troer at være nødvendigt; og Loviſe levede i en ſtor Stad; ved Elben.

Paa en mild og dejlig Foraarsdag havde den vakre Pige med ſin Fader gjort en herlig Spadſeretour. I en Have, hvor den ſkønne

Verden samlede, for at sees og labe sig see, mødte de en ung Mand, af indtagende Udvoortes, som Cancellieraad Duus allerede længe havde kjendt som Embedsmand. Det var Rentestriveren Thielke, som fandt Pigen saare elskværdig, ligesom hun ogsaa fandt Behag i Samtalen med den unge Mand. Fra denne Dag af kom han ofte i Duus's Huus, og det varede ikke længe førend Besøgene hos Fader og Datter bleve daglige.

En anden Gang var Lovise ved en liden Fest bleven ført til Bords af Billedhuggeren Thormwald; og derefter blev hun hans Dame i Dandsen. Han blev fortryllet af den saa smukke som aandfulde Pige; og hun betragtede den vakre Kunstner med Velbehag og behandlede ham med Velvillie. Det saaledes opstaaende Bekjendtskab imellem dem underholdtes ved hans Besøg, og da Faderen i hans Samtaler fandt ham udviklende Aand og Hjertensgodhed, blev Umgangen med den unge Mand ogsaa snart en Nødvendighed for Duus og hans Datter.

Vel betragtede Thielke, da han oftere saae Kunstneren her, sin Medbejler med skjele Øjne; og tillod sig, naar Thormwald var fraværende, mangen satirisk Uttring mod den Stumme, som han kaldte ham; fordi han ikke brugte mange Ord; imidlertid bød Anstændighed, og det Exempel Familien gav ham i dens hele Forhold, at vise en vel tvungen men dog rolig og ventlig Dpførsel. Paa Thormwald derimod saae man ikke at Rentestriverens Nærværelse gjorde det mindste ubehagelige Indtryk. Han blev stedse sig selv liig i sin godmodige og milde Bestedenhed; en Dyd, som ikke sjelden savnes hos unge Mænd i Hovedstæderne. Kunstneren opførte sig stedse mod Thielke, som mod en Husven; og viiste ham derfor ikke allene den tilbørlige Agtelse, men endog Forekommenhed, hvor han saae Lejlighed dertil.

Lovise var lige venlig mod dem begge, som Faderen ønskede det; men i Stilhed bøjede hendes Hjerter sig uformærkt til Thielke, som havde mere Selbstabstønen i sin Magt, uophørligen underholdt hende, skaffede hende Læsning, og ikke var sparsom paa smigrende opmærksomme Bemærkninger over hendes Aand og Skønhed; — hvorimod Thorswald holdt sig i en vis ærbødig Frastand, taledede lidet; og blot med det stille henrykkede Blik hylde hende, naar hin, som ofte skeete, gav Beviser paa en barnlig Kjerlighed, en reen Velwillie for alt Godt, og en fyrig Lyst til det Skønne og Store. Thorswald prisede aldrig hendes Undighe-der som Thielke gjorde; og der kom aldrig Smiger fra hans Læber. At Thielke havde Fortrin i hendes Gunst vil man ej finde synderligt.

Duus, som i en 45 Aars Levebane mere end en Gang havde saaret sig paa Erfaringens skarpe Kanter, og i mange Stillinger havde erhvervet sig Verdens og Menneskekundskab, iagttog meget opmærksomt begge de unge Mænd, som sjensynligen havde Hensigter paa hans Datters Haand; han udsurgte hos deres nærmere Bekjendte deres Livets Wandel, deres Tilbøjeligheder, deres særegne Træk, og deres Forhold; og omsider bestemte han sig, efterat have sammenlignet og prøvet sine Efterretninger, for Thorswald, der vel besad mindre Føinhed og Verdens Klogskab; men som han nu sikkert vidste var et meget agtværdigt og vakkert Menneske.

Han talede nu med sin Datter om denne Gjenstand, og meddeelte hende uden Tilbageholdenhed sin Dom, som hun bad ham om; men Lovise traadte, som det syntes af Eidskab, over paa Thielskes Parti, og forsvarede, undskyldte og retfærdiggjorde ham, i Alt hvad Faderen anklagede ham for.

See min gode Pige! sagde Faderen; jeg var stedsse mere din Ven og Raadgiver end den der vilde have nogen befalende Indflydelse over dig; jeg vil heller ikke nogenfinde i dette Tilfælde, hvor du er Hovedpersonen, fordre ubetinget Lydighed af dig; men kan paa den anden Side ligesaa lidet billige en lidenskabelig Overilelse. Overvej nøje hvad jeg har bemærket om begge dine Tilbedere, og bestem dig ikke til noget vigtigt Skridt, førend efter nøje Prøve.

Ikke længe derefter kom Thielke frem med et højtideligt Ægteskabstilbud. Lovise tilstod, hvad han allerede længe havde mærket, at hendes Hjerte ikke var ham imod; men hun henviiste ham til sin Fader. Han trak med et ikke behageligt Smil paa Skuldrene, — hvilket mishagede den gode Datter, og gik, selvtilfreds og vis paa sin Sejr til Cancellieraad Duus, for at begjære hans Samtykke for Formens Skyld.

Jeg kan ikke, svarede denne, have noget imod dem, naar min Datter har bestemt sig for dem; men et vigtigt Hensyn tvinger mig til at fordre en Betænkningstid paa fire Uger. Desuden ønsker jeg meget, at De ikke lader sig vildlede i Henseende til min Forsatning; min Formue er ikke betydelig; den staaer i et Handelshuus, som maa skee i denne Tid ikke tørde være ganske sikker. Det er en Ven, som har den i Hænder, og jeg har givet ham mit Ord paa, at Pengene endnu nogen Tid skal blive staaende hos ham; for ikke at volde ham nogen Forlegenhed; men end mere bidrage til at opretholde Huset saavidt mueligt. Jeg agter og ærer ham som en redelig Mand, der blot ved uheldige Forbindelser og store Tab er udsat for at falde. Skeer dette, saa er min Datter uden Udstyr. Jeg bør ikke dølge dette for dem.

Hvad troer de om mig? spurgte Frieren noget omsindtlig. Mit Embede kan ernære mig. Kan

de give deres Datter nogen Medgift da er det godt; men er hun fattig, saa er det ogsaa godt. Jeg forlanger blot Lovise, som jeg elsker, ikke deres Penge. —

Det glæder mig, svarede Duus, at de tænker saa ædelt. Om fire Uger skal jeg give dem Svar.

Thielke gjorde gode Miner til et slet Spil, og fandt sig deri, som han stedse gjorde, saavel i det Store som i det Smaa, endog da, naar han ikke kunde gaae den lige Vej.

Ifke længe efter meldte Thormwald sig ogsaa hos Faderen med en lige Begjering. Jeg har noget Vigtigt, sagde han, at betro dem. Jeg elsker deres Datter, og ønsker hende til Kone; jeg har længe estertænkt, og nu fundet, at mine Indfølelser ere tilstrækkelige til at ernære, foruden en blind dyrebare Moder, en Kone, naar denne Kone ikke fordrer Overslødigheder, naar hun gjengjelder min Kjærlighed saaledes at hun kunde indskrænke sig til et tarveligt Udkomme. Hvad mener de værdige Mand?

Har de ikke allerede talt med hende selv derom? spurgte Duus.

Nej, svarede Thormwald. De kjender nøje deres Datter. De veed sikkert, om hun elsker mig. Var jeg saa lykkelig vilde jeg bede om hendes Hjerte og Haand. I andet Tilfælde sparer jeg hende en Forlegenhed, og mig en smertelig Krænkelse; jeg er vel ikke stolt; men jeg agter mig selv for højt til at vove paa at faae Kurven, saa meget mere som deres Datter synes at vise Renteskriver Thielke fortrinlig Yndest.

Jeg veed ikke nøje — svarede Duus med et Haandtryk — hvorledes min Datter i dette Øjeblik tænker over sit Forhold; kun saa meget veed jeg, at Lovise agter Dem, og er et forstandigt Bæsen. Jeg haaber derfor, at De skal vorde min

Søn. De har mit fuldkomne Bifald. Blot maae jeg i Henseende til Yttringen om deres Indkomster, endnu bemærke, at de ikke med Sikkerhed kan regne paa Medgift med min Datter.

At Manden skal ved sin Kraft og Virksomhed ernære sin Familie, svarede Thormwald, det vilde Naturen, da den skabte vort Kjon stærkere end hint. Der gives Folkeslag, hos hvem det er Skik, at Brudgommen maa købe Bruden, og det er vel Ret; thi en god Hustru er Mandens højeste Lykke. Seg vil ikke berige mig med Lovises Besiddelse; ikke ved hendes Udsyr. Giv mig deres Datter; og naar hun besvarer min Kjerlighed, da tager jeg med Glæde hendes Haand uden Medgift.

Duus omarmede med Højagtelse den hæderlige Yndling, hvis Uegennyttighed han allerede kjendte fra de troværdigste Efterretninger; og gav ham ligeledes det Løfte, at svare ham paa sit Tilbud om fire Ugers Tid.

Næste Dag gav Duus sin Datter Efterretning om, at Thormwald havde anholdt om hendes Haand. Han saae her ganske klart, at dette Budskab just ikke var hende uventet, men dog utilpaa; og tillige, at Thormwald ikke gjeldte saa meget hos hende, som hans Medbejler; og at hun søgte Anledning til at undvige denne Samtale til Fordeel for Thormwald. Mild, men alvorlig, lagde Faderen hende de Grunde paa Hjertet, ved hvilke han ønskede at bringe hende til den Anskuelse, han ansaae for den rigtigste.

Alt hvad jeg har hørt om begge, sagde han, har overtydet mig om, at Kunstneren er en ubemidlet, men saare agtværdig ung Mand; din Yndling derimod vel en verdensklog og behagelig Mand; men tillige en stor Egoist, og tillige gjerzig. Seg veed ganske bestemt, at han under Haanden har udforsket min Formuesforsatning;

og derefter yttret for en saa kaldet Ben, at jeg havde skildret ham min Formus som ubetydelig og usikker; men da han længe før havde været bedre underrettet, havde han strax af mit Svar indseet, at det skulde være Prøvestenen, og derfor naturligviis anstillet sig, som den der ikke spurgte om Penge; imidlertid havde han tilstaaet, at skjønt du var en ganske vakker Pige, saa laae Udstyret og Udsigten ham dog særdeles meget paa Hjertet.

Lovise skiftede Farve, og udbrød: Det har han sikkert aldrig sagt.

Men — spurgte Duus — naar jeg bringer dig to Bidner, der ere bekjendte som retskafne Mænd, vil du da tro mig?

Nej, end ikke da, forsikrede Lovise med taarefuldt Blik. Det er Had og Bagtalelse. Thormwald er fattig; han seer blot paa den rige Pige; men Thielke elsker mig for min egen Skyld; derom er jeg fuldkommen overbevist.

Men sæt, at jeg skaffer dig talende Beviser paa, at Thormwald elsker dig over Alt; men Thielke blot for sig selv og den kjære Mammon, hvad da?

Naar du, kjære Fader, svarede Lovise, virkeligen kan bevise det, saa vorder jeg uden Modsigelse Thormwalds Brud. Her er mit Løfte og min Haand derpaa.

Ret saa — sagde Faderen, som tog mod den tilbudne Haand. Bevist for dig vil nok komme; for mig selv er alt hvad jeg har sagt for længe siden beviist.

Taus og sukkende støttede Lovise Hovedet paa Haanden, og denne paa Bordet. Denne Visshed, som Faderen syntes at have for sin Mening, faldt hende tungt og trykkende paa Hjertet.

Den følgende Søndag var ualmindelig skøn ved klart Vejr og mild Lust. Den skønne Dag førte Fader og Datter, og de to Husvenner, begge

Elskerne, ud af Staden til Bystæderne, hvor den skønne Verden flokkedes i Kredse langs Flodens Bredder, under de skyggefulde Linder. Vor liden Kreds tog sig en Plads omkring et Bord iblandt de brogede Kredse.

Over Pigens Pande drog i Dag mangel mørk Sky, som blev fremdreven ved hendes Faders haarde Dom; dog skjulte hun, efter det faderlige Raad, temmeligen sit Mislykke for Frierne, og syntes endog nu og da at være ved munter Sind, saa tung endog denne Tvang og Kunstlen var for hende. Thormwald, saa aaben for Naturens Tillokkelser, gjorde opmærksomt paa mange skønne Udsigter i Omgivelsen; han pegede paa Nyttter, hvis røde Tage ventligen hævede sig mellem Træernes friske Grønt — atter igjen paa Bølgegangen af de høje Ar — paa den blomstrige Engs brogede Blanding paa hin Side Floden, paa Flodens milde Glade selv, hvori Himlens skyefrie Blaa, og Egnens levende Billeder viste sig som i et fortryllende Spejl. Thielske fremkom med bitre Anmærkninger over Damernes umaadelige Hatte, der betog ham Udsigten til alle hine Herligheder. Dernæst fortalte han noget om nye Moder; om et Carrikaturstik paa Kornpugere, hvilket han igaar havde seet; om den nye Præst fra Norden man saa meget talede om; og saaledes mere; Duus blæste imidlertid under hans vittige Foredrag, armtykke Røgskyer ud af sin Tobakspibe. Thormwald havde alvorlige Anliggender i Tanker, og gav nu og da et kort Svar, som den farskaffte Taler aftvang ham; Lovise var temmeligen adspredt; og noget ordknapp.

Nu hørtes Klokkelyd i Nærheden: Dampskibet Susanne skal sejle af, lod det rundt omkring; og mange rejste sig fra deres Sæder, for at gøre en Fart paa Floden til en nærliggende Bye. Duus folte ogsaa lyst til en Gang at gøre en Tour

med dette Skib. Lovise fandt Forslaget behageligt og denne Lystrejse tiltrækkende. Thorwald var af samme Mening. Thielske gjorde mange Indvendinger derimod; men han blev overstemt; og maatte følge.

Man b' steg Skibet, hvorpaa et talrigt Selskab af alle Stænder, af alle Aldere, og af begge Køn befandt sig. Alle vare muntre og glade. Susanne gled op ad Floden, først langsomt, og derpaa raskere, jo mere Maskinen kom i Virksomhed. Paa Flodbredderne myldrede af Tilskuere, som med Fryderaab hilsede det forbigyngende Dampskibs glade Hobe.

Det varede kun kort førend Himlen var overtrukken med Skyer. Det begyndte at smaaeregne. O Skrak! — og alt flygtede nu fra Dækket og ned i Kabytten.

For store Stæders Damer ere Regndraaber rigtig nok en ødelæggende Syndflod; let stjaele de sig gjennem den af Maanstin vævede Dragt til den fine Hud. En Forkjølelse følger derpaa, og ofte vorder Døden de Forkjeledes, de i Spindevæv Klædtes Lod.

Duus og Thorwald ønskede at blive paa Dækket, for at nyde Oversigten af de skønne Flodbredder; efterat de indvendigen havde taget Maskineriet i Ojsyn. Lovise holdt sig til dem, især da Faderen havde forsynet hende med en god Regnskærm. Thielske vilde for sin nye Kjøles Skyld ned i Kabytten, men Duus gjorde sig Umage for at holde ham derfra. Han blev altsaa paa Dækket, og holdt sig tæt op til Lovise under Regnskærmen, hvor han nu kjæft erklærede, at en ægte tydsk Mand ikke maatte være blødagtig.

Strandbedderne med deres skønne Enge, grønne Haver, Buske, Træer, pyntelige Huse fløj i en broget Blanding forbi og ydede et henrykkende Skue.

Men det lille Rør, hvorfra den oversflødige Damp larmende steg i Bejret, buldrede stærkt bag ved dem. Dette førte til en Samtale om Dampskibes indvendige Indretning. Duus lod vel ikke til at ansee det for saa farligt; imidlertid mindede man sig nogle Tilfælde: baade fra England og Nordamerika, hvor den sprungne Dampkedel havde anrettet den frygteligste Ulykke, og Thielke tilstod nu i en halv skjelvende Tone, at han blot af denne Årsag havde havt imod denne Dampskibsfart, ligesom han stedse ej uden Skræk havde betragtet denne ny opfundne Sejlads. Duus forsikrede, at Kjedelen her var af smedet Jern, og derfor stærkere og sikrere, og at der ikke var nogen Fare forhaanden. Denne Mening antog ogsaa Thormwald og Lovise; Thielke trak alligevel paa Skuldrene, men forsikrede atter, at han var en tydsk Mand, og som saadan lod sig ikke let fræmme.

Imidlertid saae man en Matros nogle Gange løbe frem og tilbage, stige ned i Maskinrummet, ilsomt komme op igjen; og som det syntes med uroligt Ansigt. Nu strog han atter tæt forbi Duus, og hans liden Kreds.

Hvad er paa Færde, spurgte Duus; hvorfor løbe I saa ilsomt op og ned?

Satan har sit Spil, brummede han mellem Tænderne; uagtet al vor Forsigtighed er Dampkedelen overordentlig hed. Der er vel just ikke saa megen Fare. — Hurtigt var han igjen nede i Rummet.

Lovise blev bleg, og ikke just vel tilmode. Forlegen gned Duus sine Hænder. Thormwald stod rolig og uden Frygt. Thielke blev bleg som et Løg, og sittrede som Espeløv for Vinden.

Springe, springe, skreg han; holdt, holdt, jeg vil i Land; jeg vil i Djæbliffet herfra; og han sank næsten i Knæerne.

Mand! sagde Duus med Fatning. Hvad skal der blive af deres Brud, af deres Venner?

Han trippede ængstligen frem og tilbage. Enhver, sagde han, er sig selv nærmest.

Med flammende Dine slog Thorwald sin Arm om Pigen; rækkede Faderen Haanden og sagde: jeg er en dygtig Svømmer, og indestaaer for Alt, om Uheld skulde ramme, hvilket jeg dog ikke troer. Højt buldrede Dampen i Røret. Skibet sløj nu just forbi en Landtunge. Thielke saae sit Snit, tog et hurtigt Spring; og var som et Lyn paa Strandbredden: imidlertid havde dog Angesten lammet hans bævende Lemmers Sving Kraft; og taus laae den tydske Mand over Drene i Strandbreddens Dynd.

I dette Dieblis var Matrosen atter paa Dækket; og han havde det Budskab, at Faren var forbi. Smilende pegede Duus hen til den ægte Tydsker, der overalt besmudset og gjennemblødt kravlede, som et svækket Amphibium, op ad Strandbredden. See her, sagde Duus til sin Datter, Provens Udfald. Du har det lovede Beviis. Han elskede blot sig selv, og hos dig fornemlig de tolv tusinde Daler; Thorwald elsker dig for din egen Skyld; hvad siger du efter alt dette.

Duus havde kjendt en af Dampskibets Matroser; hvis Broder var Contoirbud hos ham. Da Regnen havde drevet Mængden ned i Kahytten, faldt den Idee Duus ind: om han ikke skulde ubemærket kunne sætte de to unge Elskere paa Prove, hvortil ham syntes her just var god Lejlighed. Med et Par Ord, som han fik bragt Matrosen i Dret, fik han denne til at bringe den falske Beretning om Faren; og, da Lovise ikke vidste det mindste om hendes Faders Plan, gik det Hele, som vi have seet, næsten naturligt til, og gav et let og sikkert Udfald.

Med nedslaaet Blik stod Lovise ved Thorwalds Side. Hvor høist ussel syntes nu hin egoistiske Flygtning hende; hvor kjer, og huld, og kjel derimod hendes Nabo! Hurtigen rakte hun Thorwald sin Haand, med de Ord: Jeg er Deres, med min Faders Samtykke.

„Med min Velsignelse,“ sagde Duus, og trykkede de forenede Hænder end fastere sammen.

Kontestriveren Thielke, som i Aanden saae Dampskibet Susanne gjøre sit Himmelspræet mod Skyerne, og slaaes i tusinde Splinter mod Stjernerne, sløj paa Landet afsted mod sit Hjem. De Forbigaaende spurgte med et Smil den Tilsolede: hvorledes det var gaaet ham. Betydningsfuld pegede han til det fremglidende Skib, og næsten aandeløs udstønnede: det springer, det springer i tusinde Stykker.

Rygtet, vakt ved ham selv, løb nu gennem Staden, om den Ulykke der var vedersfaret Dampskibet. Det kom imidlertid nogle Timer efter heelt og holdent tilbage. Strax derefter skikkede Duus en Billet til Thielkes Bopæl, af hvilken det væsentligste Indhold var følgende:

„Endnu før Udløbet af den Betænkningstid jeg fordrede af Dem, kan jeg lade Dem vide, at min Datter har i Dag bestemt sig til at give Billedhugger Thorwald sin Haand; efterat hun paa Dampskibet har erfaret at hun ikke kan sætte fuld Tillid til, at de som Uetemand vil bære det Kors og den Modgang med hende, som Livet medfører, da de saa hurtigen trak dem tilbage ved en formeent eller frygtet Fare. Deres Medbejler, den tro og standhaftige Elsker glæder jeg mig ved at kunne kalde min Søn.“

Sløret var faldet Thielke fra Dine. Han saae, at han som Fuglesænger efter de tolv tusinde dejlige syngende Fugle havde forregnet sig, og han kunde ikke andet end slaae sig for Panden; og for-

tvivlende være ude af sig selv over sit Forhold.

Thorvald var derimod, efter at have faaet Lovises Løfte, som et gandske andet Menneske; Han prisste med lydelig Henrykkelse sit Hæld, nævnte sin Brud med de sødeste Navne, der strømmede ud af Hjertets Fylde og drømte Kjerlighedens og Haabets tryllende Drøm.

Nogle Dage derefter førte han sin elskede hulde Lovise til sin blinde Moder, og sagde: „velsign den fromme Datter, der som tro Plejerinde vil omstabe din Aften til Dag; dit Mørke til Lys.“ Den gode Gamle saae i Anden i den nye Datter en af de Himmelske, og velsignede under Glædestaarer den fjere Sønns dybt bevægede Brud.

Thielke læste harmfuld nogle saa Uger derefter i Ugebladet Bryllupsanmeldelsen; og bandte alle sine Dage den stakkels uskyldige Susanne.

